

GADA KOPSAVILKUMS UN PROGNOZES

2016.gada decembris
pēc novembra aptaujas datiem

„Baltic International Bank Latvijas barometra” apraksts

„Baltic International Bank Latvijas barometrs” ir Latvijas iedzīvotāju noskaņojuma, viedokļu un attieksmes pret dažādiem sociāliem, ekonomiskiem u.c. jautājumiem pētījums, kurš ietver arī dažādu sfēru pazīstamu ekspertu vērtējumu un cēloņsakarību analīzi.

„Baltic International Bank Latvijas barometrs” tiek veidots katru mēnesi, un tajā tiek pēfītas konkrētā brīža aktuālākās norises. Paralēli katrā no aptaujām sabiedrībai tiek uzdots arī indikatoru jautājumu kopums, kas norāda uz vispārējā sabiedrības noskaņojuma izmaiņām.

Dati tiek iegūti SKDS Latvijas pastāvīgo iedzīvotāju aptaujā, veicot tiešās intervijas respondentu dzīves vietās. Ar stratificētās nejaušās izlases metodi katru mēnesi tiek aptaujāti ne mazāk kā 1000 respondenti vecumā no 18 līdz 74 gadiem visā Latvijā. Izlase ir reprezentatīva attiecībā pret ģenerālo kopumu. Pētījuma statistiskā kļūda kopējiem atbilžu sadalījumiem nepārsniedz + / - 3% robežas.

„Baltic International Bank Latvijas barometra” satura rādītājs

Informācija par „Baltic International Bank Latvijas barometru” 2

I DAĻA - INDIKATORI

Kopējais sabiedrības noskaņojums	4
Tagadnes un nākotnes vērtējums	4
Kopējās situācijas attīstības vērtējums	5
Latvijas ekonomikas stāvokļa vērtējums	6
Ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums	9
Iespēju atrast labu darbu vērtējums	11
Valdības darba vērtējums	12

II DAĻA – GADA KOPSAVILKUMS UN PROGNOZES

2016.gada izvērtējums un prognozes par 2017.gadu	14
Sasniegumi un panākumi 2016.gadā	15
Vēlmes 2017.gadā	16
Kurš pelnījis dāvanas, bet kurš – žagarus?	17
Uzskati par iekšējo un ārējo drošību Latvijā	23

III DAĻA - EKSPERTU KOMENTĀRI PAR PĒTĪJUMA REZULTĀTIEM

Solvita Āboltiņa, Aldis Baumanis, Maranda Behmane, Jānis Grasis, Valts Kalniņš, Oļegs Krasnopjorovs, Andris Račs. 24

PIELIKUMI

Aptaujas tehniskā informācija	28
Aptaujā izmantotā anketa	29
Atbildes uz jautājumu „Kurš sabiedrībā pazīstams cilvēks par šogad paveikto no Ziemassvētku vecīša būtu pelnījis žagarus?”	32
Atbildes uz jautājumu „Un kurš sabiedrībā pazīstams cilvēks šogad būtu pelnījis lielāko Ziemassvētku dāvanu?”	

„Baltic International Bank Latvijas barometra” vajadzībām veiktās aptaujas tehniskā informācija

Aptaujas dati iegūti pētījumu centra SKDS Latvijas pastāvīgo iedzīvotāju aptaujā laika posmā no 05.11.2016. līdz 16.11.2016. Ar stratificētās nejaušās izlases metodi, veicot tiešās intervijas respondentu dzīves vietās, tika aptaujāti 1007 respondenti vecumā no 18 līdz 74 gadiem visā Latvijā.

I DAĻA – INDIKATORI

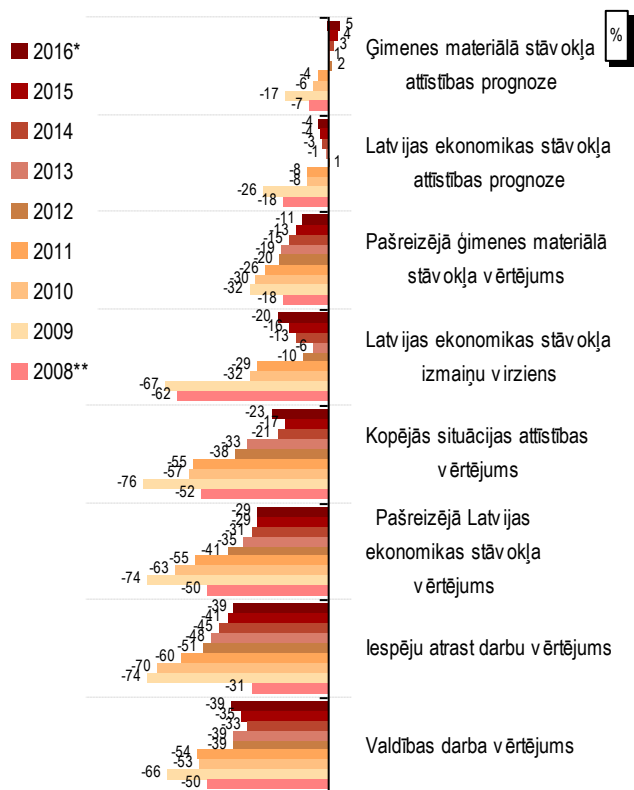
„Baltic International Bank Latvijas barometra” galvenie rezultāti

2016.gada novembrī Latvijas iedzīvotāji ir bijuši optimistiskāk noskaņoti nekā pirms mēneša: Kopējā noskaņojuma indekss ir pieaudzis par diviem punktiem. Mēneša laikā ir pieauguši Kopējās situācijas attīstības indekss, Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu vērtējuma indekss un Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes indekss (par astoņiem, sešiem un pieciem punktiem attiecīgi). Savukārt visvairāk pasliktinājies ir Darba izredžu vērtējuma indekss (par 4 punktiem).

- Raksturojot iedzīvotāju **noskaņojumu 2016.gadā**, jāsecina, ka gada laikā Kopējā noskaņojuma indekss ir svārstījies no -24 līdz -18 punktiem. Kopumā vispozitīvāk iedzīvotāji bija noskaņoti 2016.gada janvārī un 2016.gada maijā (indekss: -18), bet viskritiskāk – 2016.gada oktobrī (indekss -24).
- Salīdzinot ar 2015.gadu**, vērojams, ka 2016.gadā dažas jomas tika vērtētas ievērojami kritiskāk nekā pirms gada: visvairāk gada laikā ir samazinājies Kopējās situācijas attīstības vērtējums (2015.: -17, 2016.: -23). Par četriem punktiem gada laikā ir samazinājušies arī Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena indekss (2015.gads: -16, 2016.: -20) un Valdības darba vērtējuma indekss (2015.gads: -35, 2016.gads: -39).

Mēneša laikā notikušās izmaiņas (10.2016.-11.2016.)	
KOPĒJIE INDEKSI	izmaiņas punktos
Kopējā noskaņojuma INDEKSS	↑ +2
Tagadnes vērtējuma INDEKSS	↑ +2
Nākotnes vērtējuma INDEKSS	↑ +3
APAKŠINDEKSI	izmaiņas punktos
Kopējās situācijas attīstības vērtējums	↑ +8
Pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējums	↓ -2
Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu vērtējums	↑ +6
Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes	↑ +5
Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums	↓ -1
Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes	↑ +2
Darba izredžu vērtējums	↓ -4
Valdības darba vērtējums	↑ +1

Indeksu vidējās vērtības: 2008.g - 2016.g. salīdzinājums

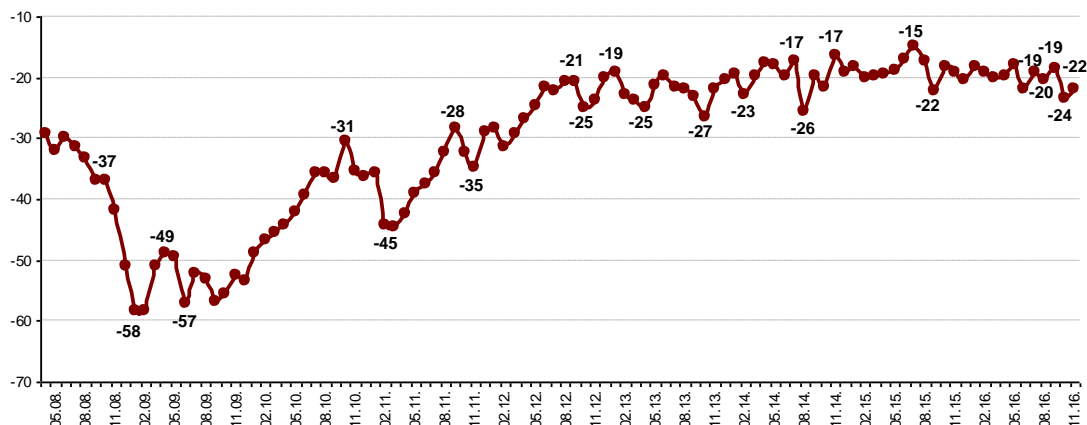
Tabulā attēlotas mēneša laikā notikušās izmaiņas (starpība punktos) "Baltic International Bank Latvijas barometra" ietvaros mēritajos indeksos. Visi indeksi var svārstīties no +100 (visi vērtējumi pozitīvi) līdz -100 (visi vērtējumi negatīvi).

- Atzinīgāki vērtējumi nekā pirms gada 2016.gadā tika sniegti ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozei (2015.gads: +4, 2016.gads: +5), pašreizējam ģimenes materiālajam stāvoklim (2015.gads: -13, 2016.gads: -11) un iespējam atrast darbu (2015.gads: -41, 2016.gads: -39).
- Savukārt Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes (2015.gads: -4, 2016.gads: -4) un pašreizējā Latvijas ekonomikas stāvokļa (2015.gads: -29, 2016.gads: -29) indeksu vidējās vērtības gada laikā nav mainījušās.

*2016.gadā vidējās vērtības aprēķinātas par laika posmu no 01.-11.2016. Visi respondenti
 **2008.gada vidējās vērtības aprēķinātas par laika posmu no 04.-12.2008.

Kopējais sabiedrības noskaņojums

Kopējā noskaņojuma INDEKSS

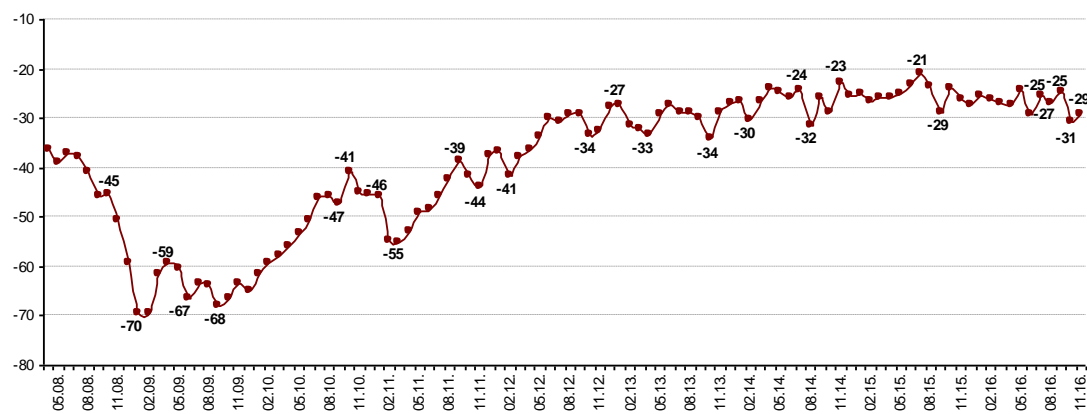

Visi respondenti

2016.gada novembrī, salīdzinot ar oktobri, iedzīvotāju noskaņojums ir nedaudz uzlabojies: Kopējā noskaņojuma indekss ir paaugstinājies no -24 punktiem līdz -22 punktiem. Tiesa, tas joprojām ir zemākais kopš 2015.gada augusta.

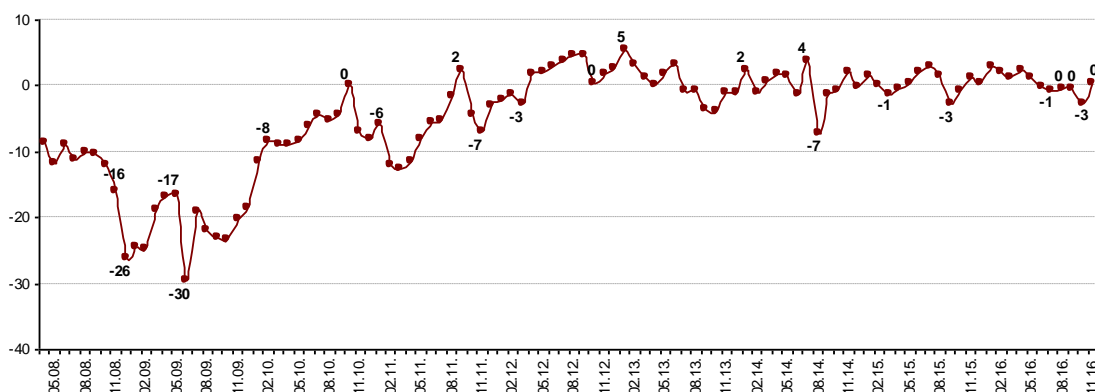
Tagadnes un nākotnes vērtējums

Tagadnes vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti

Nākotnes vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti

Ir uzlabojies arī Tagadnes un Nākotnes vērtējumi: Tagadnes vērtējuma indekss 2016.gada novembrī ir paaugstinājies par diviem punktiem (no -31 līdz -29), bet Nākotnes vērtējuma indekss – par trīs punktiem (no -3 līdz 0).

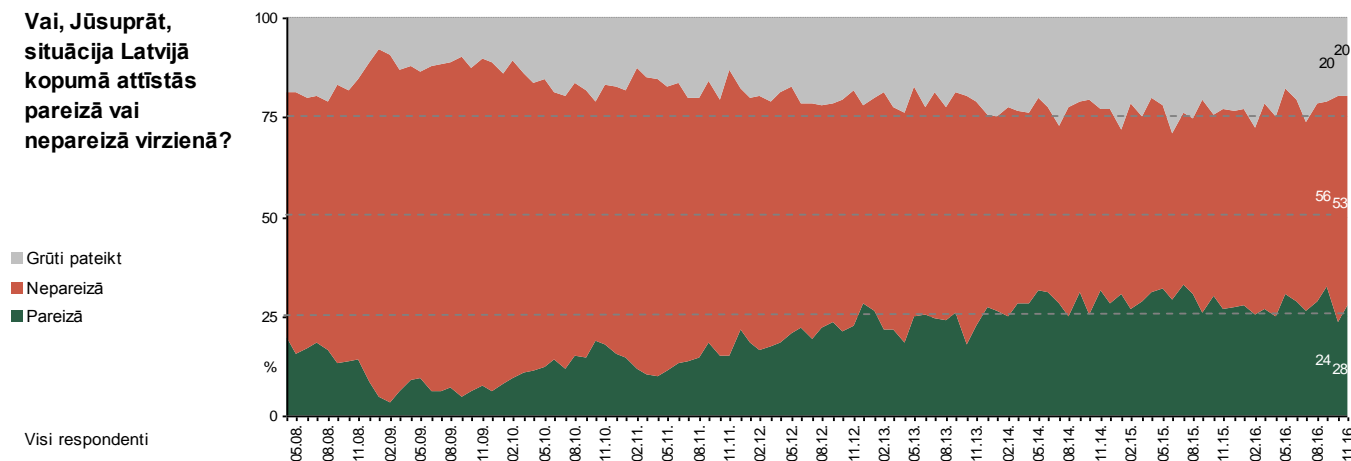
Kopējā noskaņojuma indekss ir aprēķināts, balstoties uz „Baltic International Bank Latvijas barometrā” iegūtajiem rādītājiem par iedzīvotāju attieksmi pret kopējo situāciju Latvijā, valdības darbu, ekonomikas stāvokli un tā attīstības tendencēm, darba iespējām, kā arī iedzīvotāju materiālā stāvokļa pašvērtējumu. Kopējā noskaņojuma indekss ir iegūts no 8 apakšindeksiem, kas detalizētāk analizēti tālāk materiālā. Indekss var svārstīties no +100 (visi vērtējumi pozitīvi) līdz -100 (visi vērtējumi negatīvi).

Tagadnes vērtējuma indekss tiek aprēķināts kā vidējais rādītājs no 6 apakšindeksiem (kopējās situācijas attīstības vērtējuma, pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējuma, ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena vērtējuma, pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma, darba izredžu vērtējuma un valdības darba vērtējuma indeksa).

Nākotnes vērtējuma indekss tiek aprēķināts kā vidējais rādītājs no 2 apakšindeksiem (Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes un ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes).

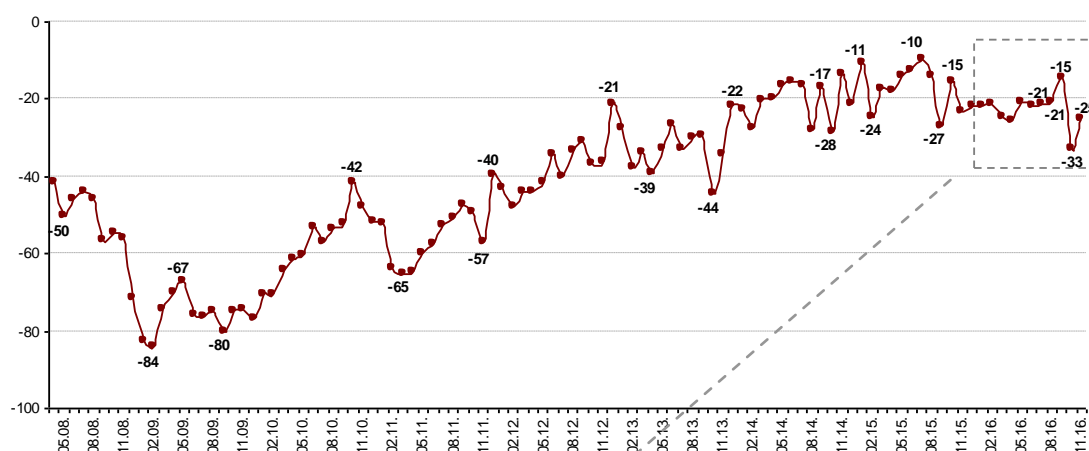
Kopējās situācijas attīstības vērtējums

Vai, Jūsaprāt, situācija Latvijā kopumā attīstās pareizā vai nepareizā virzienā?

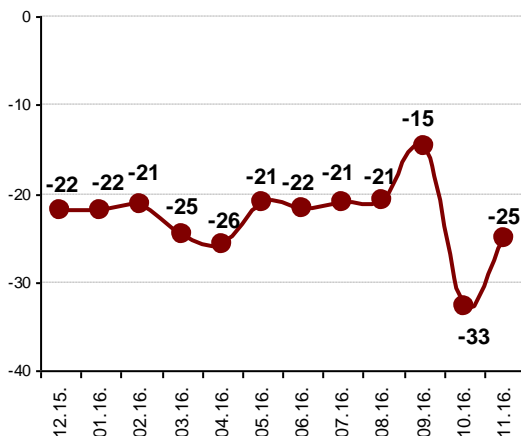
Visi respondenti

Kopējās situācijas attīstības vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti

Kopējās situācijas attīstības vērtējuma INDEKSS (12.2015.-11.2016.)

Visi respondenti

Vērtējot situācijas attīstību kopumā, 28% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju 2016.gada novembrī pauda viedokli, ka tā attīstās pareizā virzienā (oktobrī tā domāja 24%). Pretējās domās bija 53% pētījuma dalībnieku (oktobrī: 56%). Pēc krituma oktobrī, novembrī Kopējās situācijas attīstības vērtējums ir uzlabojies: indekss ir pakāpies no -33 līdz -25. Tiesa, laika posmā no 2016.gada maija līdz 2016.gada septembrim tas bija vēl augstāks (robežās no -15 līdz -21).

Apakšindeksi atspoguļo pozitīvo un negatīvo vērtējumu īpatsvaru starpību, kur daļēji pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums (%) ir reizināts ar koeficientu 0.5, bet pilnībā pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums - ar koeficientu 1. Līdz ar to indekss var svārstīties robežās no +100 līdz -100.

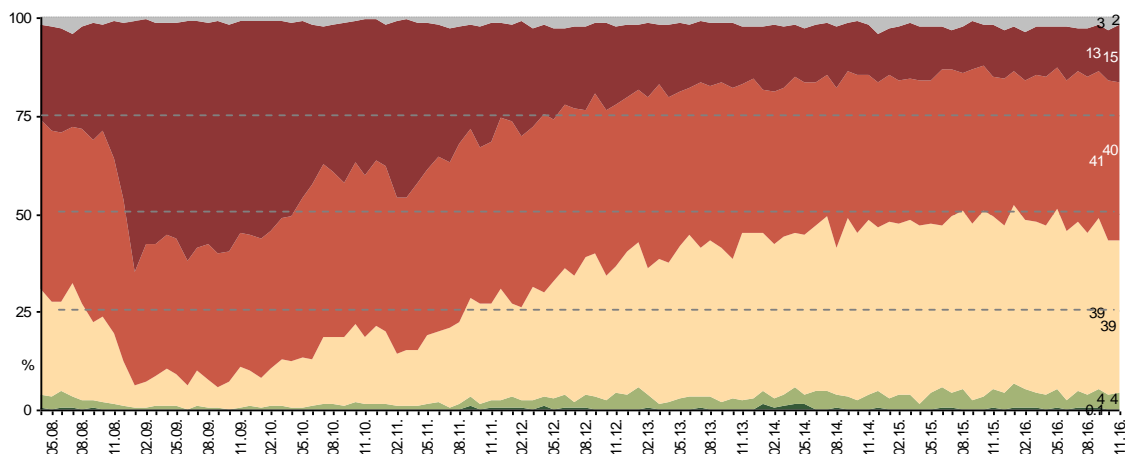
Latvijas ekonomikas stāvokļa vērtējums

Pašreizējā Latvijas ekonomiskā stāvokļa vērtējums

Kā Jūs novērtētu pašreizējo Latvijas ekonomikas stāvokli? Vai, Jūsuprāt, tas ir...

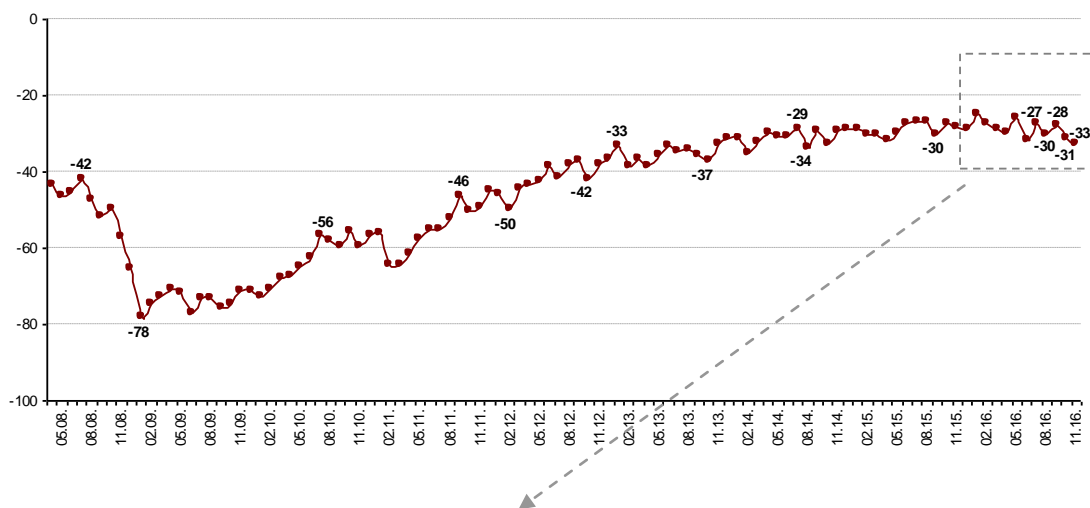
- Grūti pateikt
- Ļoti slikts
- Drīzāk slikts
- Viduvējs
- Drīzāk labs
- Ļoti labs

Visi respondenti

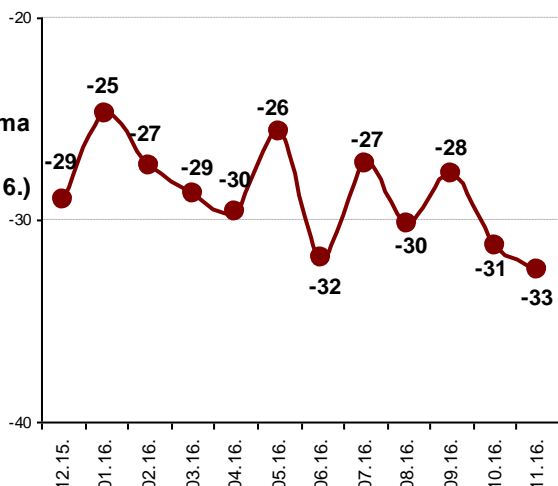
Pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti

Pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējuma INDEKSS (12.2015.-11.2016.)

Visi respondenti

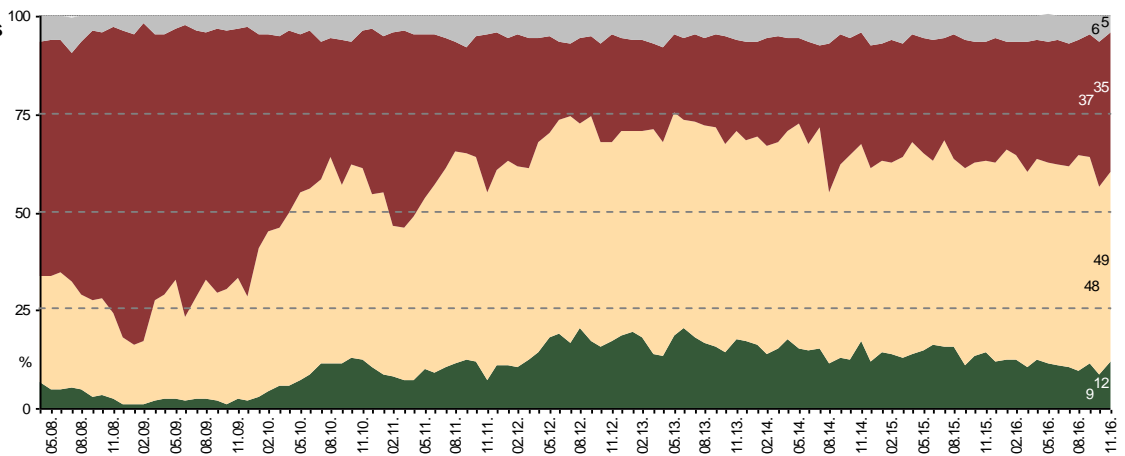

2016.gada novembrī 4% respondentu pašreizējo Latvijas ekonomikas stāvokli uzskatīja par labu (oktobrī: 4%). To, ka ekonomiskā situācija ir slikta, norādīja 55% (oktobrī: 54%). Atbildi „viduvēja” atzīmēja 39% (oktobrī: 39%). Ja salīdzina ar 2016.gada oktobri, vērojams, ka mēneša laikā Pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējuma indekss ir pazeminājies no -31 līdz -33, kas ir zemākais vērtējums kopš 2014.gada oktobra.

Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu vērtējums

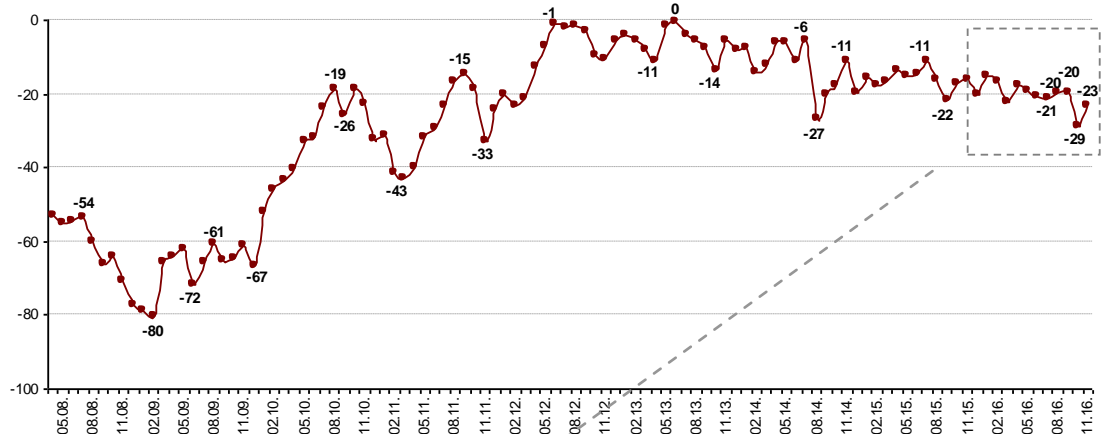
Vai, Jūsaprāt, Latvijas ekonomikas situācija šobrīd kopumā uzlabojas, nemainās vai arī pasliktinās?

Grūti pateikt
Pasliktinās
Nemainās
Uzlabojas

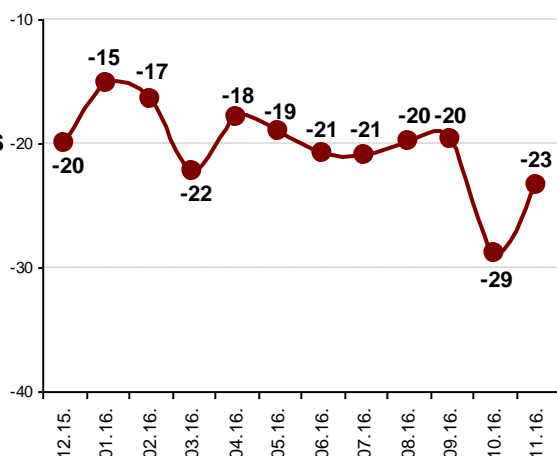
Visi respondenti

Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena INDEKSS

Visi respondenti

Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena INDEKSS (12.2015.-11.2016.)

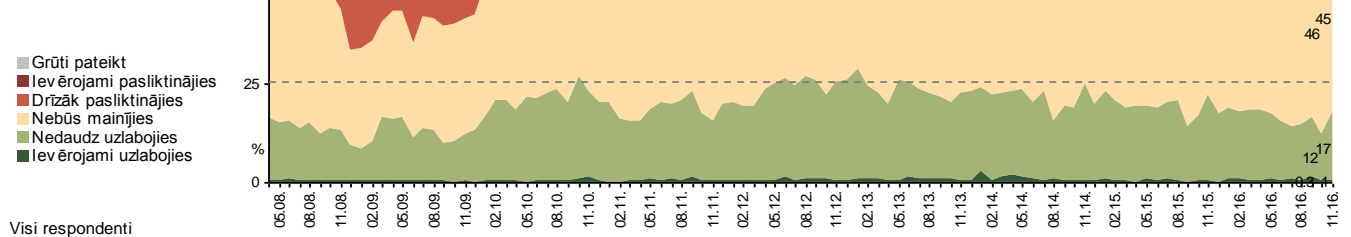

Visi respondenti

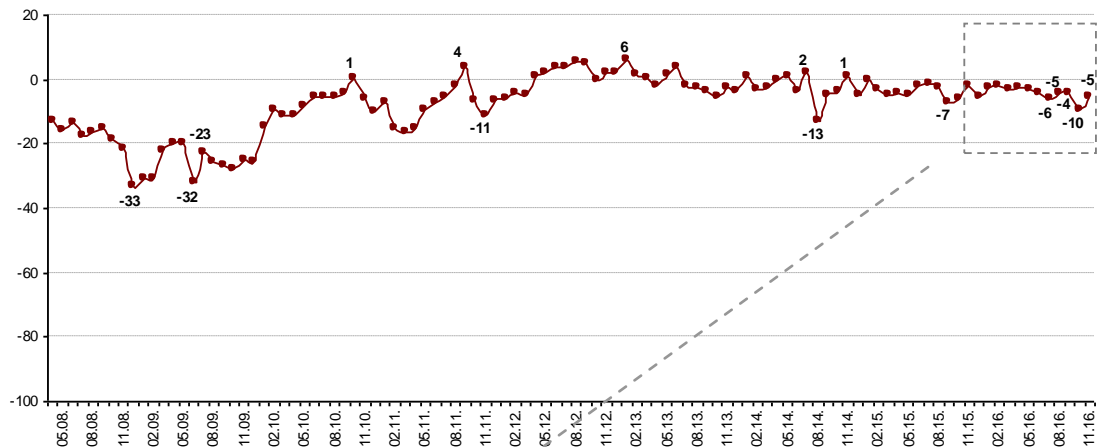
Pēc krituma 2016.gada oktobrī, novembrī ir uzlabojies Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu vērtējuma indekss (no -29 oktobrī līdz -23 novembrī). Tiesa, tas joprojām ir zemāks nekā laika posmā no 2014.gada septembra līdz 2016.gada septembrim novērotais rādītājs (no -11 līdz -22). Viedokli, ka ekonomikas situācija pašlaik uzlabojas, 2016.gada novembrī pauda 12% (oktobrī: 9%), bet uz tās pasliktināšanos norādīja 35% (oktobrī: 37%). Visbiežāk (49%) aptaujas dalībnieki uzskatīja, ka Latvijas ekonomikas situācija šobrīd „nemainās” (oktobrī: 48%).

Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognoze

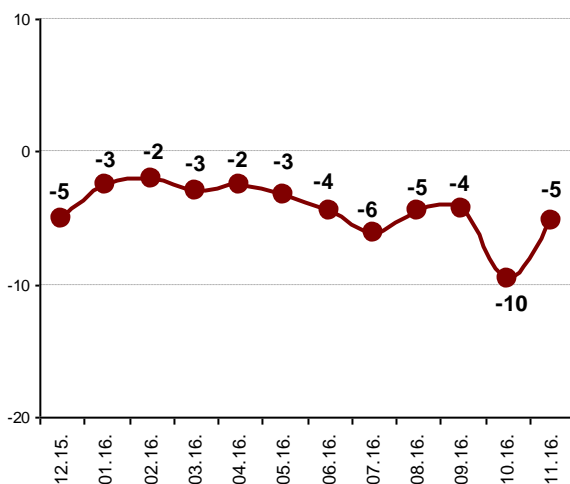
Domājot par Latvijas ekonomikas stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju, tas, Jūsaprāt, visdrīzāk būs...

Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes INDEKSS

Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes INDEKSS (12.2015.-11.2016.)

Prognozējot, kas notiks ar Latvijas ekonomiku pēc gada, 18% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju 2016.gada novembrī norādīja, ka tā, viņuprāt, būs uzlabojusies (oktobrī: 12%). Pesimistiskas prognozes izteica 26% respondentu (oktobrī: 28%), bet to, ka Latvijas ekonomika pēc gada „nebūs mainījies”, atzīmēja 45% (oktobrī: 46%). Jāatzīmē, ka novembrī, salīdzinot ar oktobri, Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes indekss ir uzlabojies (oktobrī: -10, novembrī: -5).

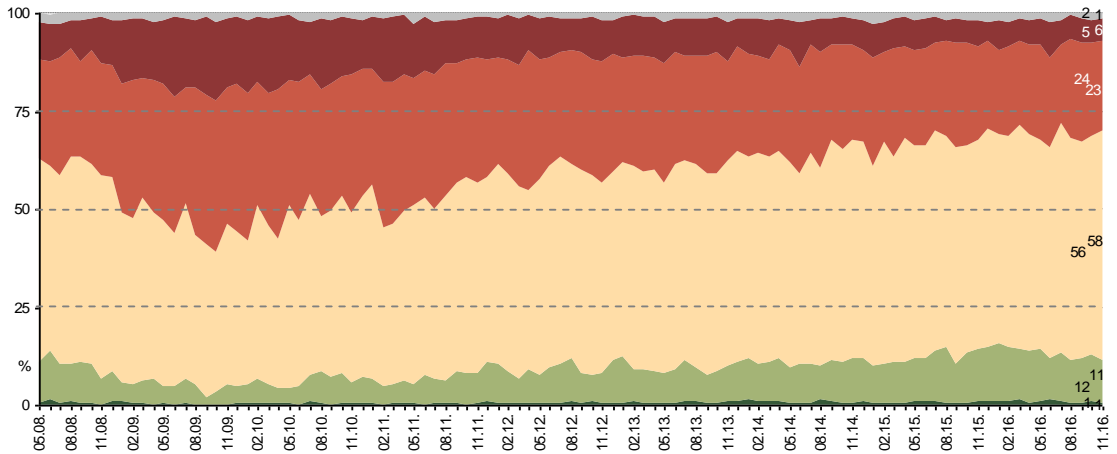

Ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums

Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums

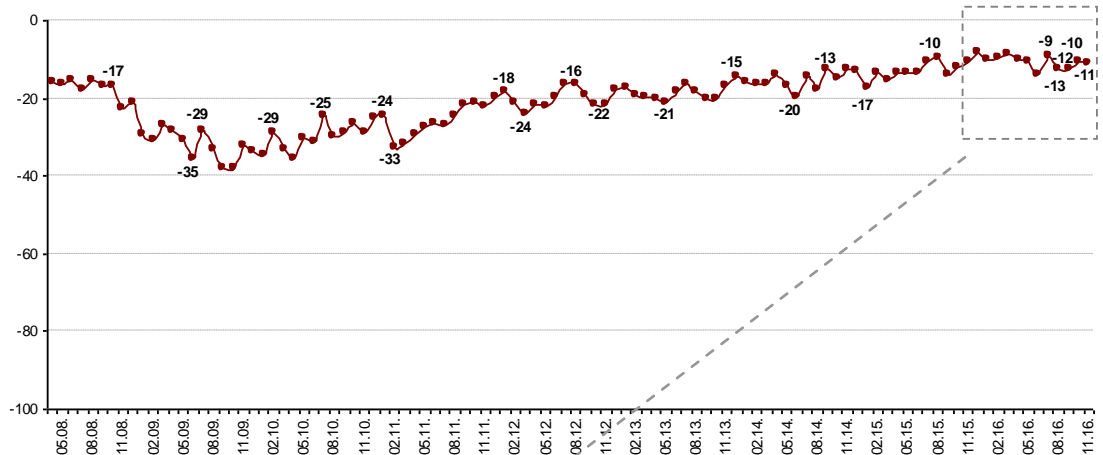
Kā Jūs novērtētu savu/savas ģimenes pašreizējo finansiālo stāvokli? Vai, Jūsuprāt, tas ir...

- Grūti pateikt
- Ļoti slikts
- Drīzāk slikts
- Viduvējs
- Drīzāk labs
- Ļoti labs

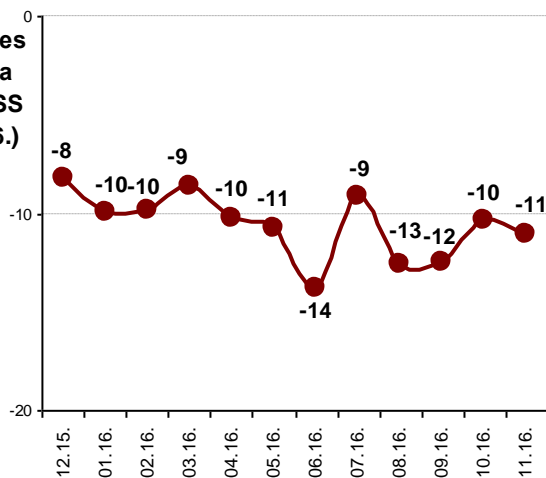
Visi respondenti

Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti

Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma INDEKSS (12.2015.-11.2016.)

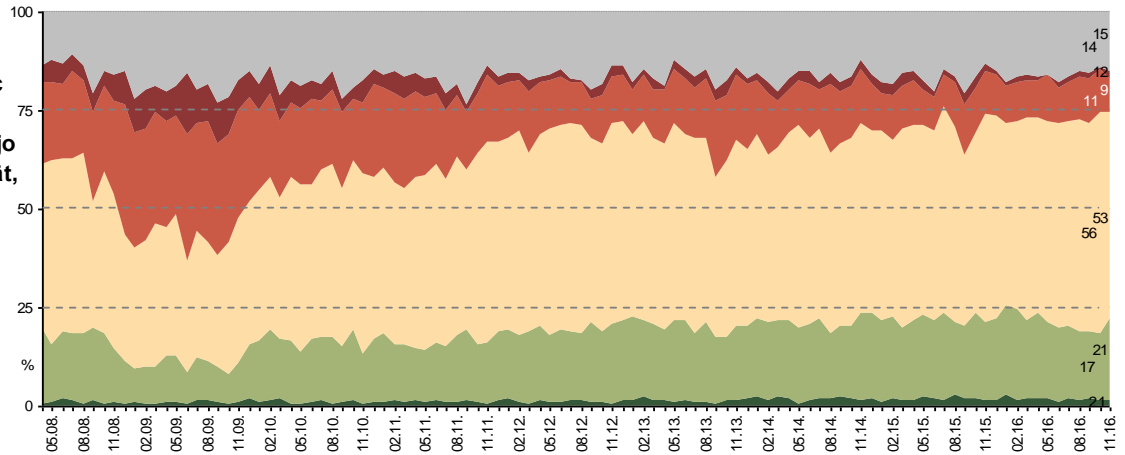
Visi respondenti

Kopumā 12% aptaujas dalībnieku savas ģimenes materiālo stāvokli 2016.gada novembrī vērtēja kā labu (oktobrī: 13%). Kritisku vērtējumu ģimenes materiālajai situācijai sniedza 29% (oktobrī: 29%). Visbiežāk (58%) iedzīvotāji ģimenes materiālo stāvokli raksturoja kā „viduvēju” (oktobrī: 56%). Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma indekss mēneša laikā ir nedaudz samazinājies (oktobrī: -10, novembrī: -11).

Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognoze

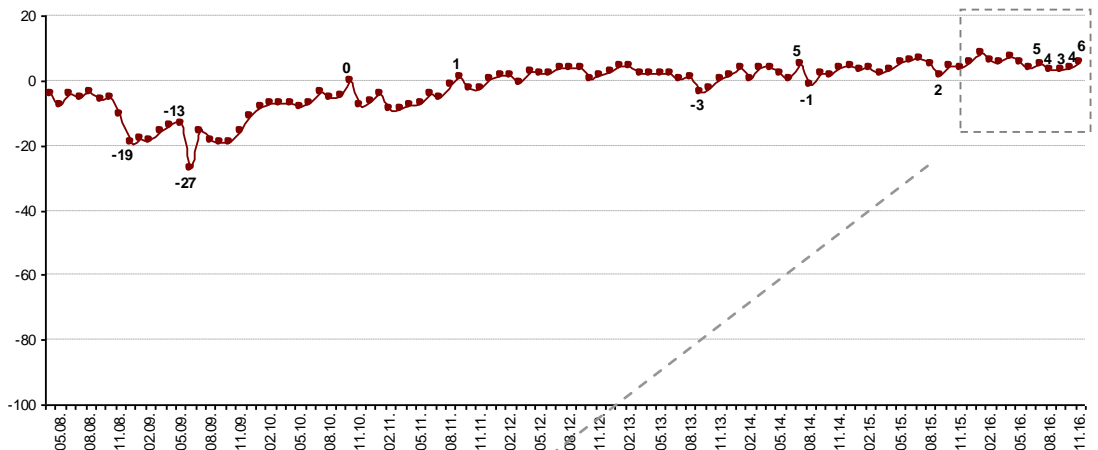
Domājot par Jūsu un Jūsu ģimenes materiālo stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju, tas, Jūsaprāt, visdrīzāk būs...

- Grūti pateikt
- Ievērojami pasliktinājies
- Drīzāk pasliktinājies
- Nebūs mainījies
- Nedaudz uzlabojies
- Ievērojami uzlabojies

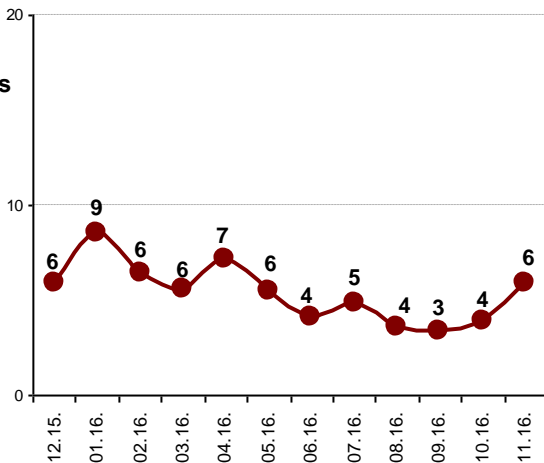
Visi respondenti

Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes INDEKSS

Visi respondenti

Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes INDEKSS (12.2015.-11.2016.)

Visi respondenti

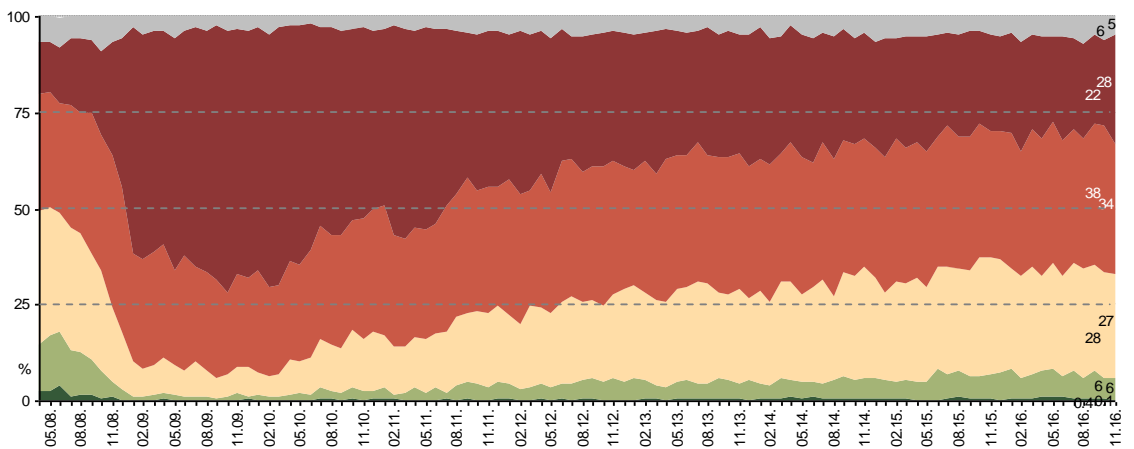
Mēneša laikā ir uzlabojies Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes indekss: no +4 oktobrī līdz +6 novembrī. Materiālās situācijas uzlabošanās pēc gada 2016.gada novembrī prognozēja 22% (oktobrī: 19%), bet pasliktināšanos – 11% (oktobrī: 12%). Uzskatu, ka situācija pēc gada nebūs mainījies, pauda 53% (oktobrī: 56%).

Iespēju atrast labu darbu vērtējums

Kādas, Jūsuprāt, šobrīd kopumā ir iespējas Latvijā atrast labu darbu? Vai, Jūsuprāt, tās ir...

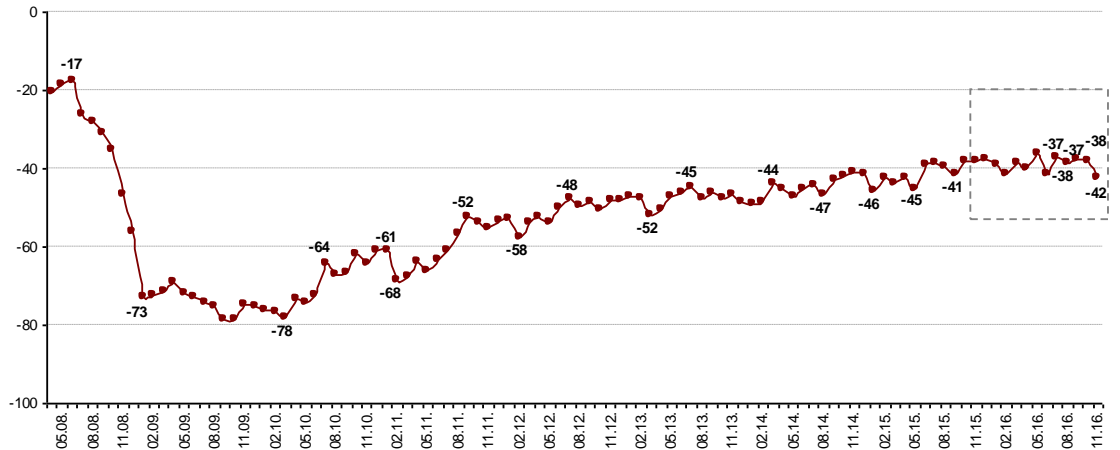
- Grūti pateikt
- Ļoti sliktas
- Drīzāk sliktas
- Viduvējas
- Drīzāk labas
- Ļoti labas

Visi respondenti

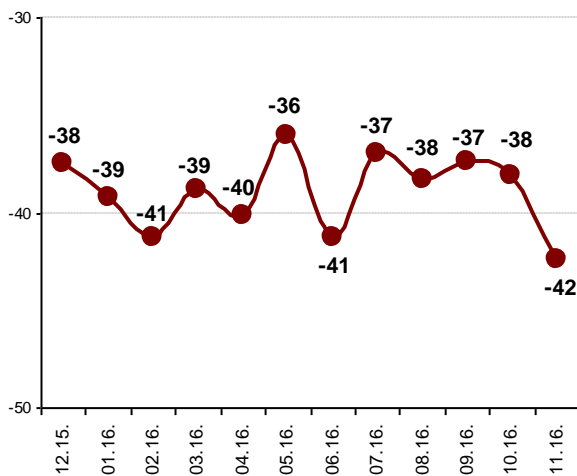
Darba izredžu vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti

Darba izredžu vērtējuma INDEKSS (12.2015.-11.2016.)

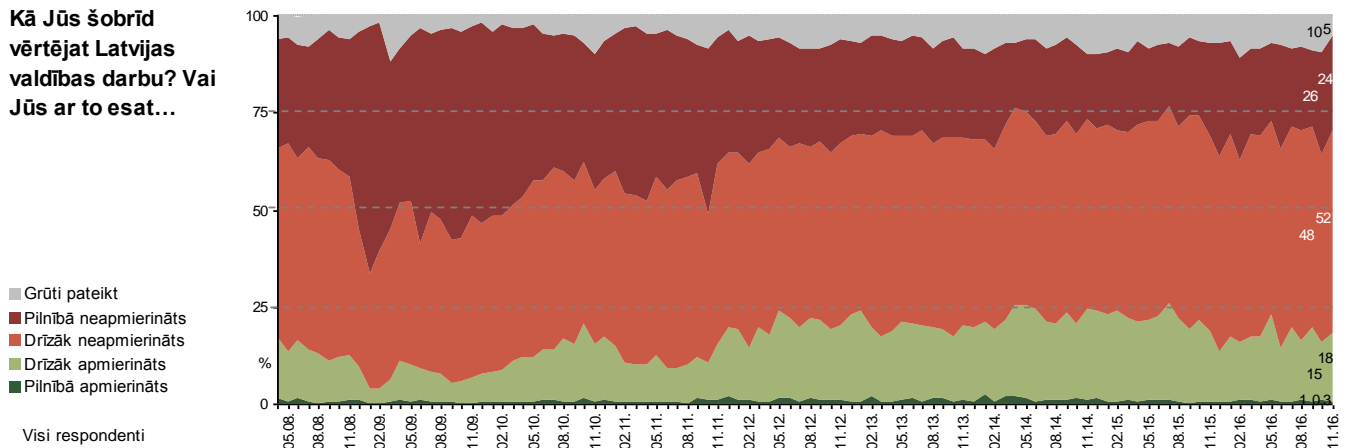
Visi respondenti

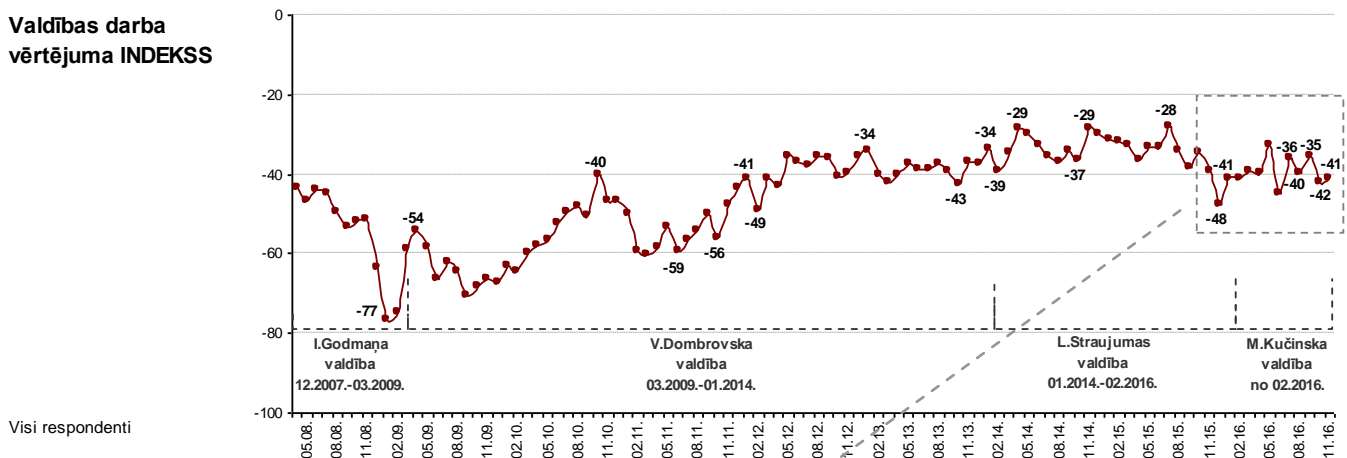
Lūgti novērtēt izredzes Latvijā atrast labu darbu, 6% respondentu 2016.gada novembrī tās uzskatīja par labām (oktobrī: 6%). Kritisku vērtējumu sniedza 62% (oktobrī: 60%), bet viedokli, ka iespējas Latvijā atrast labu darbu ir „viduvējas”, pauda 27% (oktobrī: 28%). Darba izredžu vērtējuma indekss novembrī ir pazeminājies no -38 līdz -42 punktiem.

Valdības darba vērtējums

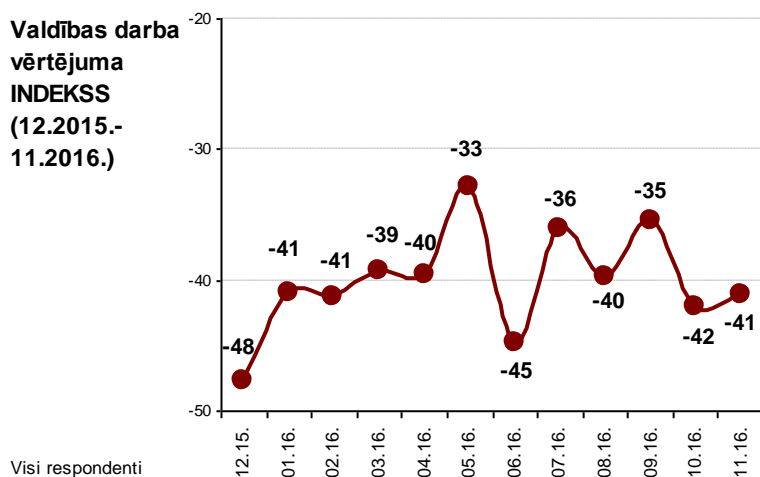
Kā Jūs šobrīd vērtējat Latvijas valdības darbu? Vai Jūs ar to esat...

Valdības darba vērtējuma INDEKSS

Valdības darba vērtējuma INDEKSS (12.2015.-11.2016.)

Saskaņā ar aptaujas datiem 18% respondentu 2016.gada novembrī pozitīvi vērtēja valdības darbu (oktobrī: 16%). Negatīvu vērtējumu valdības paveiktajam sniedza 76% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju (oktobrī: 74%). Salīdzinot ar 2016.gada oktobri, novembrī Valdības darba vērtējuma indekss ir nedaudz pakāpies (oktobrī: -42, novembrī: -41).

II DAĻA – GADA KOPSAVILKUMS UN PROGNOZES

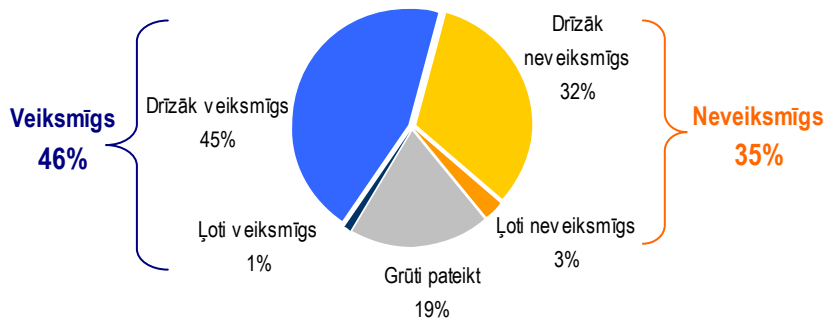
Galvenie rezultāti

2016.gada novembrī veiktajā „Baltic International Bank Latvijas barometra” pētījumā respondentiem lūdza novērtēt 2016.gadu un sniegt prognozes 2017.gadam, raksturot Latvijas un savus personīgos sasniegumus 2016.gadā, kā arī izteikt viedokli par to, kurš cilvēks šogad ir pelnījis no Ziemassvētku vecīša žagarus, bet kurš – lielāko dāvanu. Saskaņā ar rezultātiem respondenti biežāk uzskatīja, ka 2016.gads Latvijai ir bijis veiksmīgs, nekā norādīja, ka tas bija neveiksmīgs, arī, runājot par nākotni, aptaujas dalībnieki biežāk izteica optimistiskas prognozes. Visbiežāk par lielāko Latvijas panākumu 2016.gadā atzīti paralimpiešu sasniegumi olimpiādē, bet savus personīgos panākumus respondenti visbiežāk saistīja ar ģimeni, attiecībām un mīlestību. Raksturojot 2016.gada varoņus un antivaroņus, jāteic, ka visbiežāk par cilvēkiem, kuri ir pelnījuši žagarus, atzīti Kārlis Šadurskis un Solvita Āboltiņa, bet par dāvanu nopelnījušiem – Raimonds Vējonis un Nils Ušakovs.

- 2016.gada novembrī aptaujātie Latvijas iedzīvotāji **2016.gadu** Latvijai kopumā biežāk atzina par veiksmīgu (46%) nekā neveiksmīgu (35%).
- Prognozējot, kāds Latvijai būs **nākamais gads**, 40% uzskatīja, ka tas būs veiksmīgāks nekā šis, 30% puda viedokli, ka tas būs tāds pats, bet 7% bija noskaņoti pesimistiski, sakot, ka 2017.gads Latvijai būs neveiksmīgāks nekā 2016.gads.
- Raksturojot lielākos **Latvijas panākumus** 2016.gadā, visbiežāk respondenti minēja Latvijas paralimpiskās vienības sasniegumus Riodežaneiro (48%), Kristapa Porziņģa sasniegumus NBA (35%) un valsts aizsardzības stiprināšanu (27%).
- Savukārt lūgti norādīt, kādās jomās šogad viņiem ir bijuši **personiskie panākumi**, visbiežāk respondenti nosauca ģimeni, attiecības, mīlestību (41%), kā arī brīvo laiku un ar tā pavadīšanu saistītas lietas (29%).
- Par **visvēlamākajām lietām** 2017.gadā atzīts lielāks naudas daudzums makā (72%) un labāka veselība (41%).
- Raimonds Vējonis (15%) un Nils Ušakovs (14%) visbiežāk 2016.gada novembrī uzskatīti par cilvēkiem, kuri par paveikto ir **pelnījuši dāvanas**. Jāpiebilst, ka Raimonda Vējoni biežāk minēja respondenti ar latviešu sarunvalodu ģimenē, bet Nilu Ušakovu – respondenti ar krievu sarunvalodu ģimenē. Salīdzinoši bieži šogad nosaukti arī Raimonds Pauls (5%) un Kristaps Porziņģis (6%).
- Par cilvēkiem, kuri šogad par paveikto ir **pelnījuši žagarus**, visbiežāk respondenti atzina Kārli Šadurski (14%) un Solvitu Āboltiņu (13%). Jāatzīmē, ka iepriekš Kārlis Šadurskis gandrīz vai netika pieminēts (0%-0.3%). Nākamais biežāk minētais cilvēks bija Nils Ušakovs (5%), ko ievērojami biežāk ir nosaukuši respondenti ar latviešu sarunvalodu ģimenē.
- Jautāti par faktoriem, kas varētu **apdraudēt Latviju nākamgad**, visbiežāk respondenti minēja ekonomikas lejupslīdi (34%), demogrāfiskās problēmas (31%) un bēgļus, patvēruma meklētājus (30%). Jāatzīmē, ka bažas par ekonomikas lejupslīdi un demogrāfijas problēmām 2016.gadā izteiktas biežāk nekā pirms gada. Savukārt bēgļi, patvēruma meklētāji par draudu faktoru 2016.gadā atzīti retāk nekā 2015.gadā.

2016.gada izvērtējums un prognozes par 2017.gadu

Vai, Jūsaprāt, 2016.gads kopumā Latvijai ir bijis veiksmīgs?

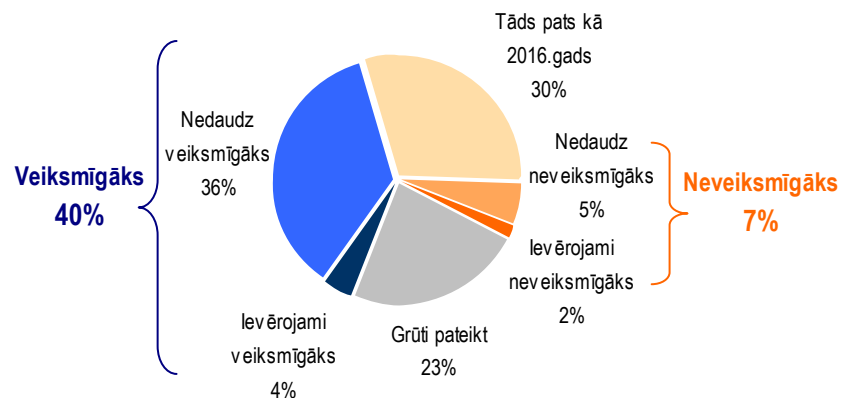

Kopumā 46% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju 2016.gada novembrī atbildēja, ka 2016.gads Latvijai ir bijis veiksmīgs (t.sk. 1% norādīja, ka gads ir bijis „ļoti veiksmīgs”). Pretējās domās bija 35% pētījuma dalībnieku (t.sk. 3% atzīmēja atbildi „ļoti neveiksmīgs”).

2016.gada 5.novembris - 16.novembris, N=1007 Latvijas iedzīvotāji

Prognozējot nākotni, 40% uzskatīja, ka 2017.gads Latvijai būs veiksmīgāks (t.sk. 4% atbildēja, ka gads būs „ievērojami veiksmīgāks”), bet 7% atzina, ka 2017.gads Latvijai būs neveiksmīgāks (t.sk. 2% atzīmēja atbildi „ievērojami neveiksmīgāks”). 30% norādīja, ka nākamais gads Latvijai būs tāds pats kā iepriekšējais.

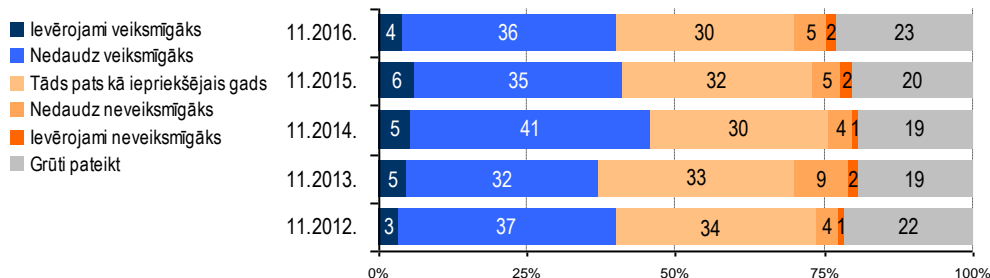
Vai 2017.gads, Jūsaprāt, Latvijai kopumā būs veiksmīgāks nekā 2016.gads?

2016.gada 5.novembris - 16.novembris, N=1007 Latvijas iedzīvotāji

Vai nākamais gads, Jūsaprāt, Latvijai kopumā būs veiksmīgāks nekā šis gads?

2012., 2013., 2014., 2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

Visi respondenti

Salīdzinot 2015. un 2016.gada aptauju datus, var secināt, ka iedzīvotāju vērtējumi būtiski nav mainījušies: ja 2015.gadā uz uzlabošanas nākamajā gadā norādīja 41%, tad 2016.gadā – 40%.

Sasniegumi un panākumi 2016.gadā

Kuri no zemāk uzskaitītajiem, Jūsuprāt, ir Latvijas 3 lielākie sasniegumi 2016.gadā?

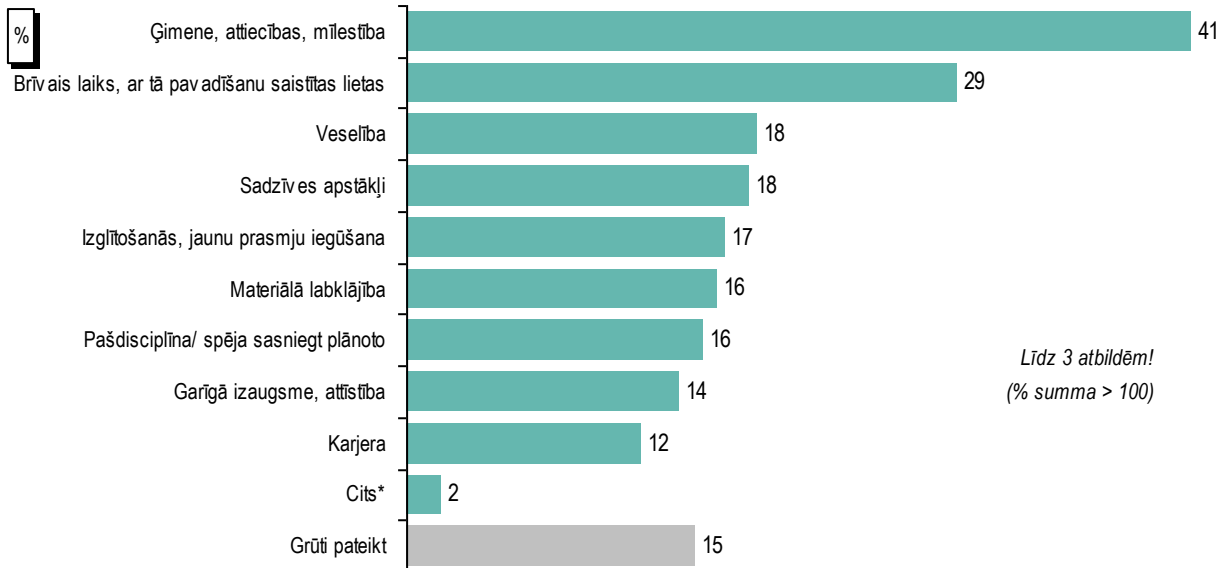

2016.gada 5.novembris - 16.novembris, N=1007 Latvijas iedzīvotāji

*Kategorijā "Cits" ietilpst: "boksera Maira Brieža uzvaras" (minēts 2 reizes); "attīstās IT nozare" (minēts 1 reizi); "bēgļu uzņemšana" (minēts 1 reizi); "dzīvojam miera apstākļos, nav kara" (minēts 1 reizi); "Elīnas Garančas panākumi" (minēts 1 reizi); "Ernest - izgudroja A. Pumpurs - auto aizsardzība ar viedtālruni" (minēts 1 reizi); "kamanībraucēju panākumi" (minēts 1 reizi); "kontrabandas apkarošana uz robežas" (minēts 1 reizi); "tas, ka nebija lielu, sliktu notikumu" (minēts 1 reizi).

Lūgti nosaukt trīs lielākos Latvijas sasniegumus 2016.gadā, visbiežāk respondenti norādīja uz Latvijas paralimpiskās vienības sasniegumiem Riodežaneiro (48%). Salīdzinoši bieži minēti arī Kristapa Porziņģa sasniegumi NBA (35%) un valsts aizsardzības stiprināšana (27%). Citas veiksmes nosauktas retāk.

Kurās 3 jomās Jums personiski 2016.gadā ir bijuši lielākie panākumi?

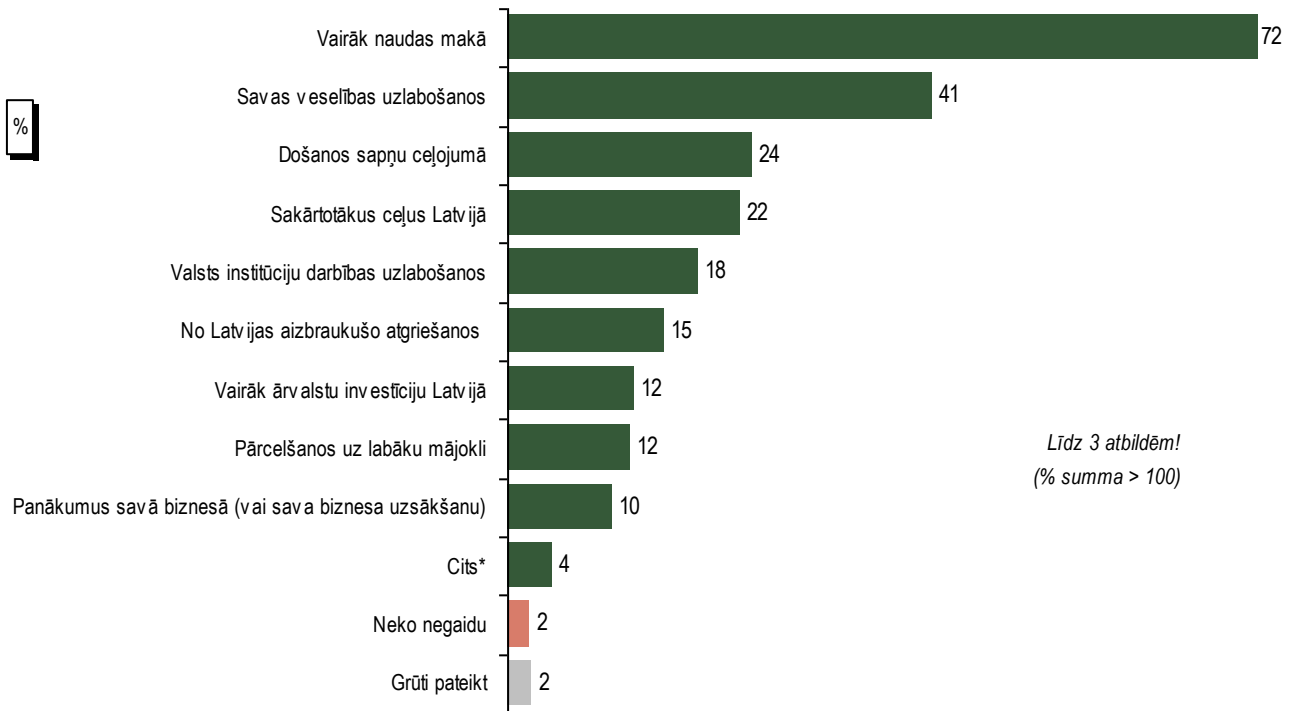
2016.gada 5.novembris - 16.novembris, N=1007 Latvijas iedzīvotāji

*Kategorijā "Cits" ietilpst: "nekādu panākumu nebija" (minēts 14 reizes); "bērnu un mazbērnu labklājība" (minēts 1 reizi); "izdevās sakārtot īpašuma lietas" (minēts 1 reizi); "nopirkām sunīti" (minēts 1 reizi); "tas, ka dzīva esmu" (minēts 1 reizi).

Raksturojot savus personīgos panākumus 2016.gadā, visbiežāk respondenti atbildēja, ka tie ir saistīti ar ģimeni, attiecībām, mīlestību (41%), kā arī ar brīvo laiku un tā pavadīšanu (29%). Veiksmes citās jomās minēja ne vairāk kā 1/5 respondentu.

Vēlmes 2017.gadā

Ko Jūs pats/-i visvairāk vēlētos sagaidīt 2017.gadā?

2016.gada 5.novembris - 16.novembris, N=1007 Latvijas iedzīvotāji

*Kategorijā "Cits" ietilpst: "atrast darbu, atrast labāku darbu" (minēts 13 reizes); "drošību Latvijai" (minēts 2 reizes); "labi apmaksātu darbu" (minēts 2 reizes); "laulība" (minēts 2 reizes); "vairāk brīva laika" (minēts 2 reizes); "aizbraukt no Latvijas" (minēts 1 reizi); "atkal strādāt Anglijā" (minēts 1 reizi); "atrasties pareizā laikā pareizā vietā" (minēts 1 reizi); "attiecību uzlabošanās ar cilvēkiem" (minēts 1 reizi); "bērnu panākumi" (minēts 1 reizi); "darba apstākļu uzlabošanās" (minēts 1 reizi); "darba iespējas invalīdiem" (minēts 1 reizi); "darba vietas jaunas" (minēts 1 reizi); "dzīves stabilitāte" (minēts 1 reizi); "ģimenes labklājība" (minēts 1 reizi); "iegūt šofera tiesības" (minēts 1 reizi); "labākus sasniegumus politikā un izglītībā" (minēts 1 reizi); "labklājības celšanos Latvijā" (minēts 1 reizi); "lai būtu miers" (minēts 1 reizi); "lai būtu stabilitāte izglītības jomā" (minēts 1 reizi); "lai mēs ģimenē būtu laimīgi" (minēts 1 reizi); "lai uzlabojas ražošana" (minēts 1 reizi); "mācības" (minēts 1 reizi); "pabeigt studijas, iegūt bakalaura grādu" (minēts 1 reizi); "pats vairāk izglītoties" (minēts 1 reizi); "saņemt pensiju" (minēts 1 reizi); "veiksmi apmācībās, attīstībā, izglītībā" (minēts 1 reizi); "veselību bērniem un mazbērniem" (minēts 1 reizi).

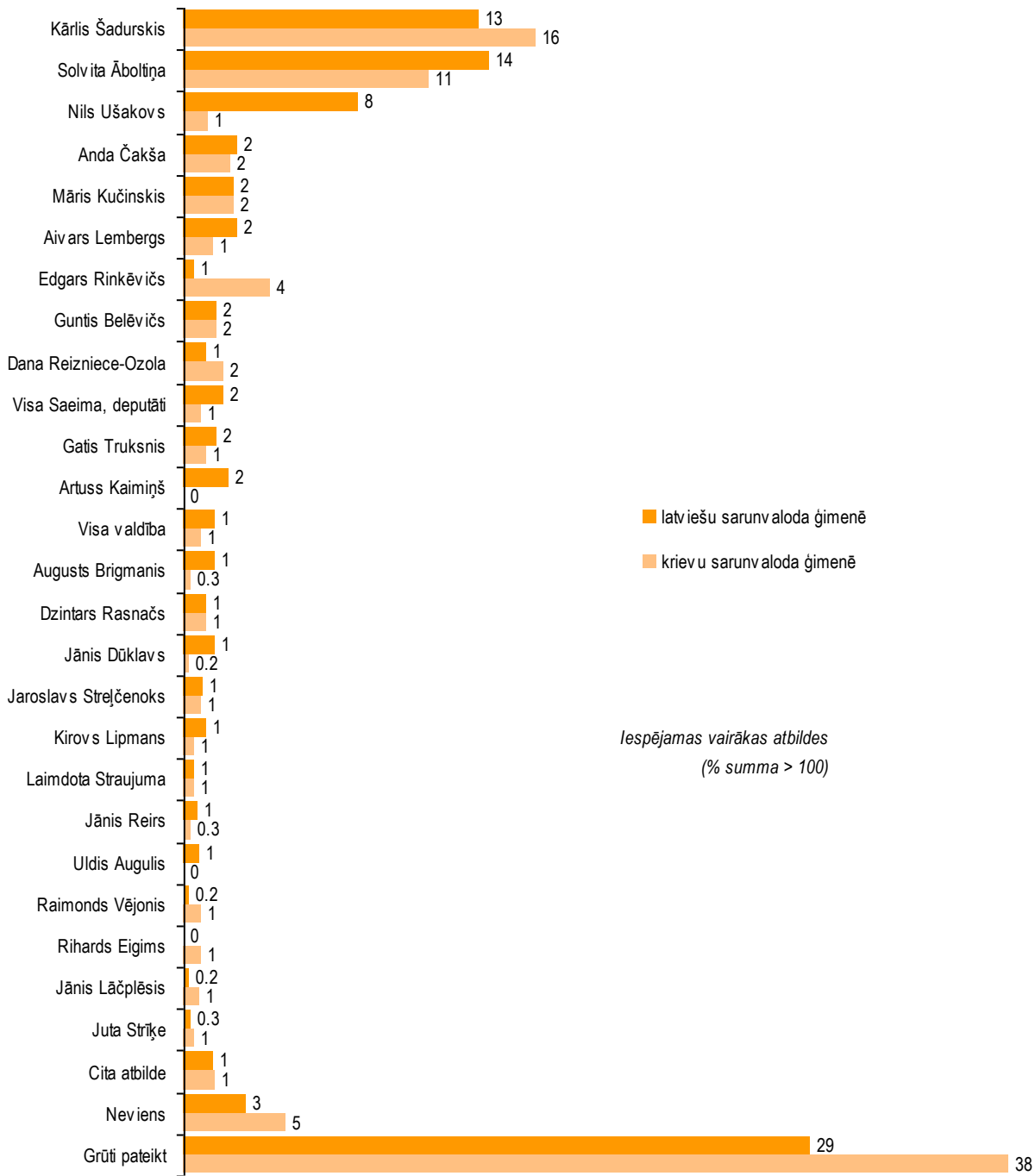
Aptaujas ietvaros respondentiem jautāja, ko viņi visvairāk vēlētos sagaidīt 2017.gadā. Dati liecina, ka visbiežāk pētījuma dalībnieki priecātos par biežāku naudas maku (72%). Uzlabot savu veselību vēlētos 41%, doties sapņu ceļojumā – 24%, bet 22% pauda vēlmi pēc sakārtotākiem ceļiem Latvijā. Citas vēlmes paustas retāk.

Kurš sabiedrībā pazīstams cilvēks par šogad paveikto no Ziemassvētku vecīša būtu pelnījis žagarus?

Atbīžu salīdzinājums atkarībā no sarunvalodas ģimenē

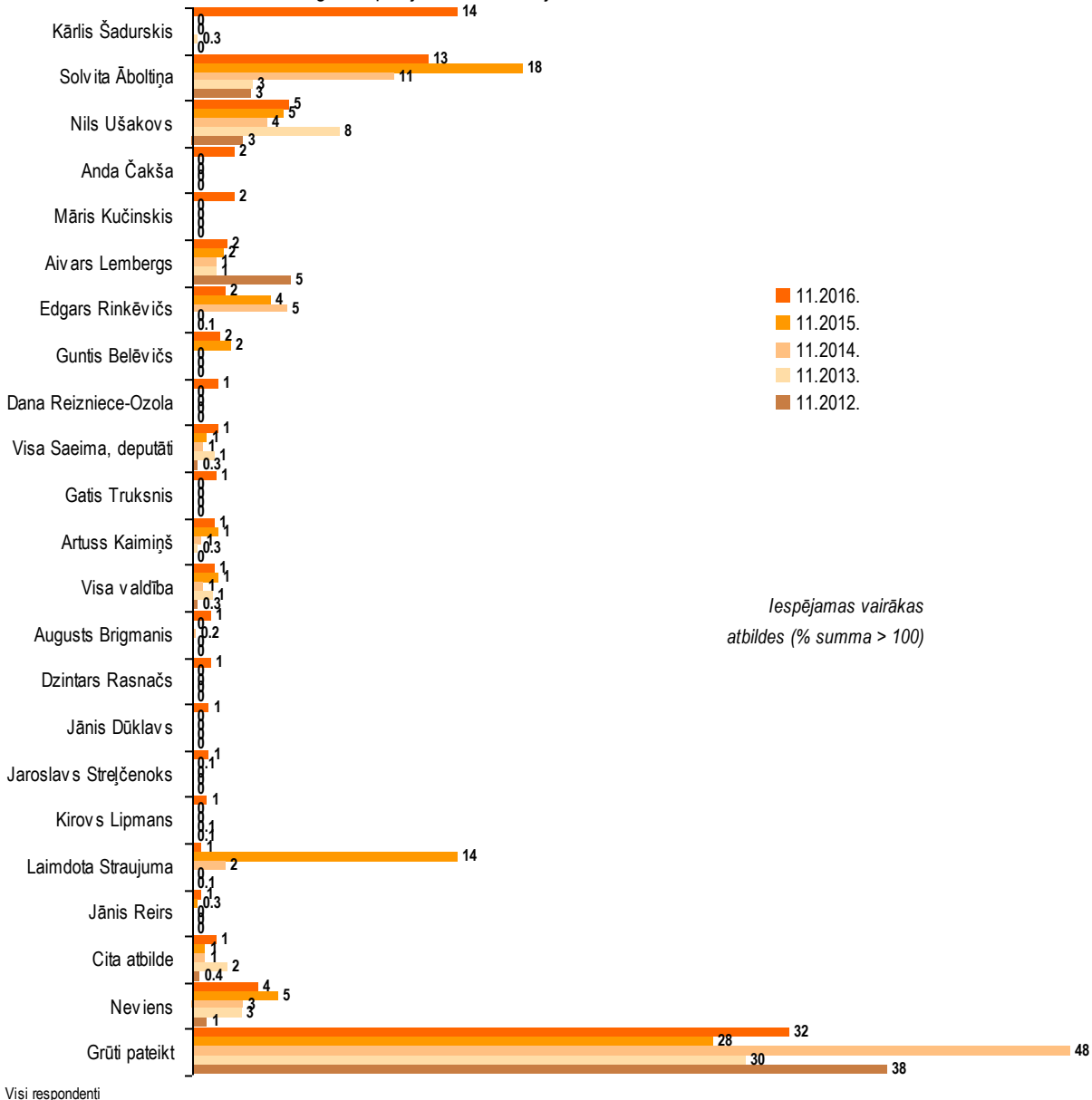
Visi respondenti

*Grafikā attēloti dati par cilvēkiem, kurus kādā no grupām nosauca vismaz 0.5% aptaujāto.

Analizējot datus atkarībā no sarunvalodas ģimenē, vērojams, ka respondenti ar latviešu sarunvalodu biežāk minēja Solvītu Āboltiņu (latviešu sarunvaloda: 14%, krievu sarunvaloda: 11%) un Nilu Ušakovu (latviešu sarunvaloda: 8%, krievu sarunvaloda: 1%). Savukārt krievvalodīgie respondenti biežāk nosauca Kārlī Šadurski (latviešu sarunvaloda: 13%, krievu sarunvaloda: 16%) un Edgaru Rinkēviču (latviešu sarunvaloda: 1%, krievu sarunvaloda: 4%).

Kurš sabiedrībā pazīstams cilvēks par šogad paveikto no Ziemassvētku vecīša būtu pelnījis žaģarus?

2012., 2013., 2014., 2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

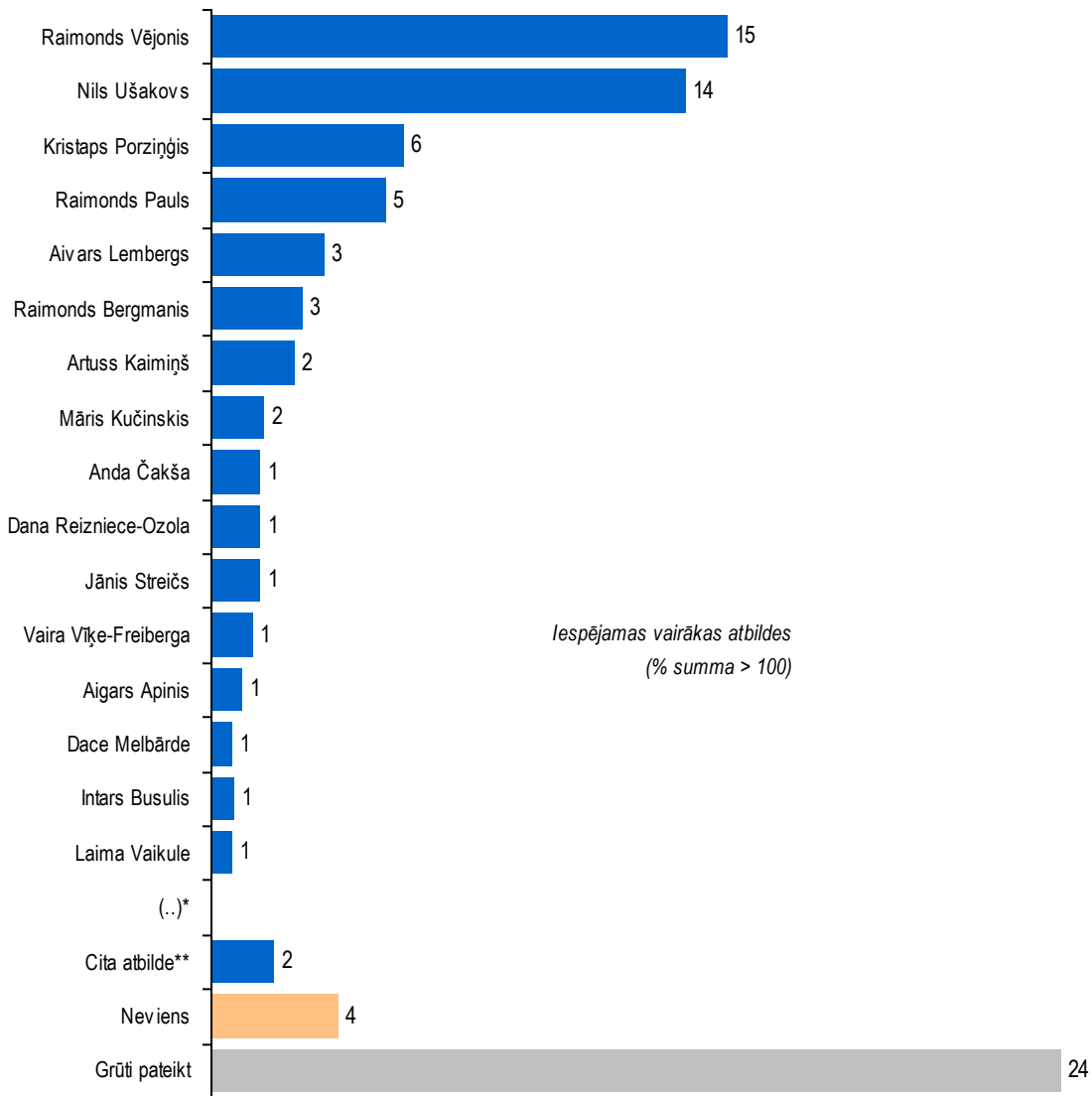

*Grafikā attēloti dati par cilvēkiem, kurus 2016.gadā nosauca vismaz 0.5% aptaujāto.

Veikto aptauju datu salīdzinājums liecina, ka šogad salīdzinoši bieži nosaukti cilvēki, kuri iepriekš netika minēti vai tika minēti ļoti reti: Kārlis Šadurskis (2016.gads: 14%, iepriekš: 0%-0.3%), Anda Čakša (2016.gads: 2%, iepriekš: 0%), Māris Kučinskis (2016.gads: 2%, iepriekš: 0%). Jāpiebilst, ka retāk nekā pirms gada 2016.gadā minēti Solvita Āboltiņa (2015.gads: 18%, 2016.: 13%) un Laimdota Straujuma (2015.gads: 14%, 2016.gads: 1%).

Kurš sabiedrībā pazīstams cilvēks šogad būtu pelnījis lielāko Ziemassvētku dāvanu ?

2016.gada 5.novembris - 16.novembris, N=1007 Latvijas iedzīvotāji

*Grafikā attēloti dati par cilvēkiem, kurus nosauca vismaz 0.5% aptaujāto. Pilnu atbilžu sadalījumu skatīt pielikumā.

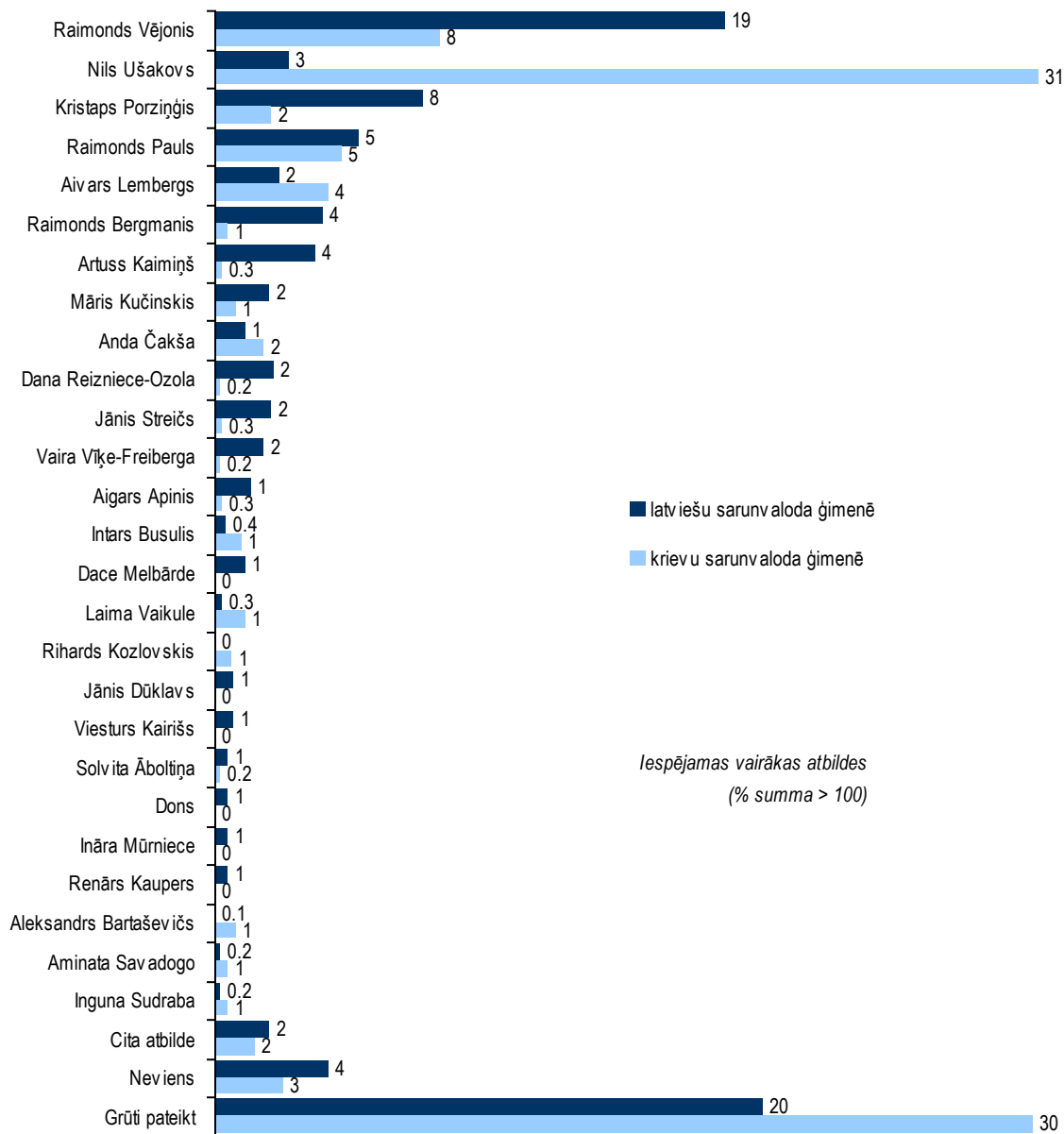
**Kategorijā „Cita atbilde” ietilpst: „paralimpieši” (minēts 8 reizes); „cilvēku nevarēšu nosaukt, uzskatu, ka dāvanu nopelnīja labdarības organizācijas strādnieki, kuri palīdz trūcīgajiem” (minēts 1 reizi); „daudzi sportisti” (minēts 1 reizi); „domāju, ka dāvanas vajag saņemt ikkatram cilvēkam, arī man nezināmam” (minēts 1 reizi); „es” (minēts 1 reizi); „es domāju, ka katrs ir kaut ko pelnījis” (minēts 1 reizi); „Krievu biedrības aktivitātes” (minēts 1 reizi); „Kultūras ministrijai, Jūrmalas vadītājiem par Busuļa koncertu Kauguros” (minēts 1 reizi); „labākie aktieri, vienu nevaru nosaukt” (minēts 1 reizi); „mūsu visi ārsti, kuri strādā mūsu valstī” (minēts 1 reizi).

Lūgti paust viedokli par to, kurš šogad ir pelnījis lielāko dāvanu, visbiežāk respondenti minēja Raimonu Vējoni (15%) un Nilu Ušakovu (14%). Salīdzinoši bieži aptaujas dalībnieki uzskatīja, ka dāvanu ir pelnījuši Kristaps Porziņģis (6%) un Raimonds Pauls (5%). Aivaru Lembergu nosauca 3%, Raimonu Bergmani – 3%, Artusu Kaimiņu – 2%, Māri Kučinski – 2%. Citi cilvēki minēti retāk.

Kurš sabiedrībā pazīstams cilvēks šogad būtu pelnījis lielāko Ziemassvētku dāvanu ?

Atbilstu salīdzinājums atkarībā no sarunvalodas ģimenē

%

Iespējamās vairākas atbildes
(% summa > 100)

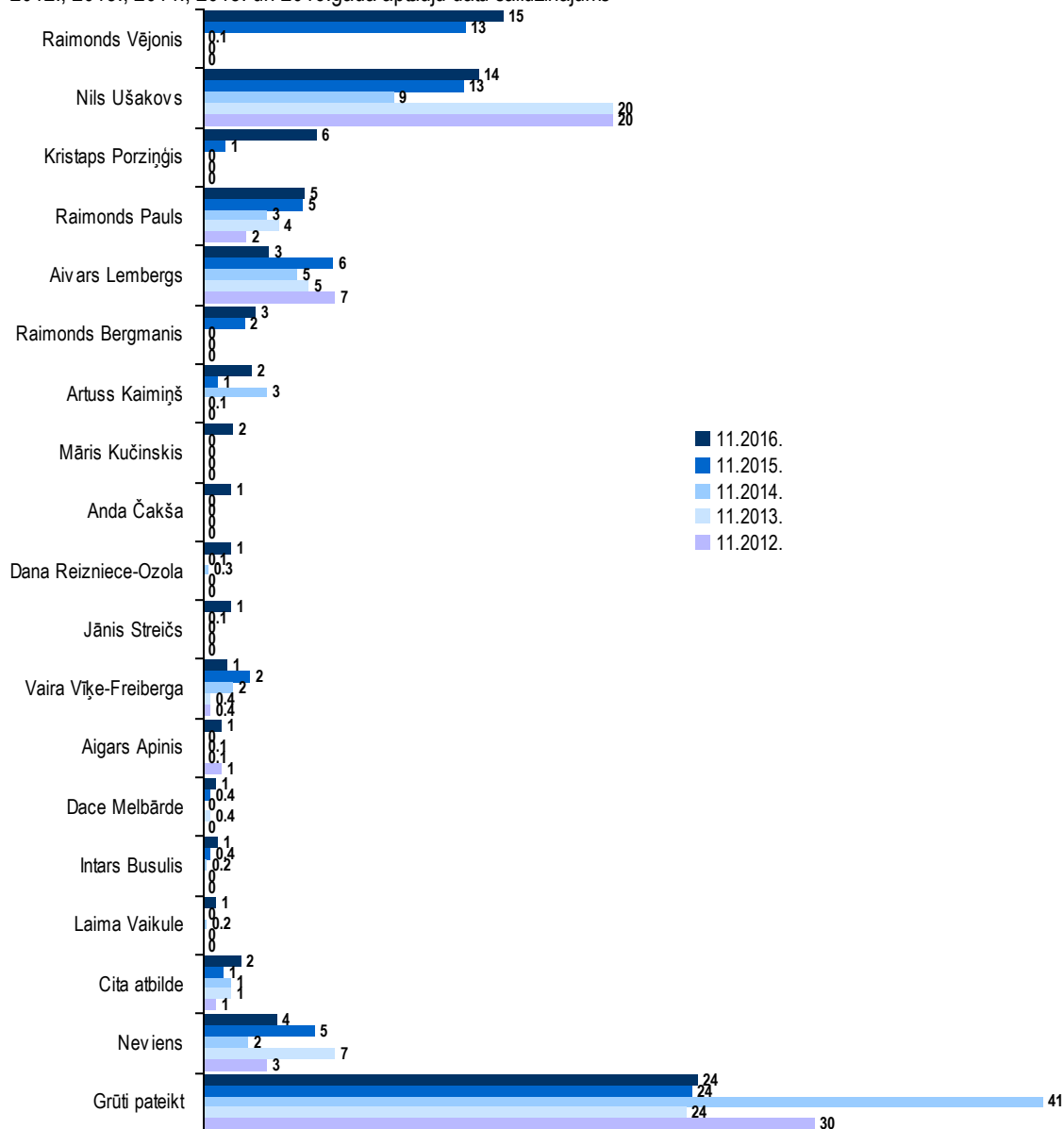
Visi respondenti

*Grafikā attēloti dati par cilvēkiem, kurus kādā no grupām nosauca vismaz 0.5% aptaujāto.

Saskaņā ar aptaujas datiem respondentu ar dažādu sarunvalodu ģimenē uzskati atšķiras. Aptaujas dalībnieki ar latviešu sarunvalodu ģimenē biežāk pauda viedokli, ka dāvanu ir pelnījuši Raimonds Vējonis (latviešu sarunvaloda: 19%, krievu sarunvaloda: 8%), Kristaps Porziņģis (latviešu sarunvaloda: 8%, krievu sarunvaloda: 2%), Raimonds Bergmanis (latviešu sarunvaloda: 4%, krievu sarunvaloda: 1%) un Artuss Kaimiņš (latviešu sarunvaloda: 4%, krievu sarunvaloda: 0.3%). Savukārt respondenti, kuru galvenā sarunvaloda ģimenē ir krievu, biežāk minēja Nilu Ušakovu (latviešu sarunvaloda: 3%, krievu sarunvaloda: 31%).

Kurš sabiedrībā pazīstams cilvēks šogad būtu pelnījis lielāko Ziemassvētku dāvanu?

2012., 2013., 2014., 2015. un 2016.gada aptauju datu salīdzinājums

*Grafikā attēloti dati par cilvēkiem, kurus 2016.gadā nosauca vismaz 0.5% aptaujāto.

Ja salīdzina ar 2015.gadu, var secināt, ka par cilvēku, kurš ir pelnījis dāvanu, 2016.gadā biežāk uzskatīts Kristaps Porziņģis (2015.: 1%, 2016.: 6%). Jāatzīmē, ka šogad sarakstā pirmo reizi parādījušies arī Māris Kučinskis (2%) un Anda Čakša (1%).

Uzskati par iekšējo un ārējo drošību Latvijā

Kādi 3 iekšējie un ārējie faktori, Jūsuprāt, visreālāk apdraudēs Latviju nākamgad?

2016.gada 5.novembris - 16.novembris, N=1007 Latvijas iedzīvotāji

*Kategorijā "Cits" ietilpst: "cenu paaugstināšana" (minēts 1 reizi); "dzīves dārdzība" (minēts 1 reizi); "nabadzība" (minēts 1 reizi); "pašu muļķība" (minēts 1 reizi).

Jautāti, kādi trīs iekšējie un ārējie faktori visreālāk apdraudēs Latviju nākamgad, visbiežāk respondenti par tādiem atzina ekonomikas lejupslīdi (34%), demogrāfiskās problēmas (31%), bēgļus, patvēruma meklētājus (30%). Salīdzinoši bieži minēti arī slikta un neprasmīga valsts pārvalde (26%), nelegālie imigranti (22%) un korupcijas uzplaukums (21%). Citi draudi nosaukti retāk.

Kādi 3 iekšējie un ārējie faktori, Jūsuprāt, visreālāk apdraudēs Latviju nākamgad?

Visi respondenti

Ja salīdzina ar 2015. gadu, var secināt, ka šogad par draudiem biežāk uzskatīti ekonomikas lejupslīde (2015.gads: 23%, 2016.gads: 34%), demogrāfiskās problēmas (2015.gads: 20%, 2016.gads: 31%), neprasmīga valsts pārvalde (2015.gads: 22%, 2016.gads: 26%), korupcijas uzplaukums (2015.gads: 12%, 2016.gads: 21%), ārvalstu ekonomiskās sankcijas (2015.gads: 13%, 2016.gads: 17%), iedzīvotāju degradācija (2015.gads: 13%, 2016.gads: 17%) un noziedzība (2015.gads: 6%, 2016.gads: 10%). Savukārt retāk minēti bēgļi, patvēruma meklētāji (2015.gads: 53%, 2016.gads: 30%), nelegālie imigranti (2015.gads: 32%, 2016.gads: 22%) un terorisms (2015.gads: 18%, 2016.gads: 10%).

III DAĻA - EKSPERTU KOMENTĀRI PAR PĒTĪJUMA REZULTĀTIEM

Solvita Āboltiņa, Saeimas deputāte

“Baltic International Bank Latvijas barometra” pētījumi ļauj uz aizvadītā gada valsts ekonomiskās un sociālās dzīves notikumiem paraudzīties caur mūsu valsts iedzīvotāju noskaņojuma, viedokļu un attieksmes prizmu, un šis vērtējums, manuprāt, ir daudz nozīmīgāks par, iespējams, objektīvākiem, taču bezpersoniskiem tautsaimniecības statistikas datiem.

Aizvadītais gads daudzviet pasaulē iezīmējis pagrieziena punktu varas un sabiedrības attiecībās. Lielbritānijas iedzīvotāju balsojums par izstāšanos no ES, ASV prezidenta vēlēšanas un pieaugošas bažas par gaidāmajiem vēlēšanu rezultātiem vairākās Eiropas Savienības valstīs radījis pamatotu satraukumu par pieaugošu populisma vilni pasaulē. Virkne ekspertu norādījuši, ka no šīm tendencēm pasargāta nav arī Latvija. Tādēļ šobrīd, izvērtējot padarīto un raugoties nākotnē, īpaši aktuāls ir jautājums par to, kas darāms, lai nepieļautu, ka arī mūsu sabiedrība tiek ierauta postošajā populisma lavīnā.

Viens no populisma izplatības cēloņiem ir nevienlīdzības pieaugums sabiedrībā - daļa iedzīvotāju savā ikdienā joprojām neizjūt to ekonomiskās izaugsmes rādītāju uzlabošanu, par ko runā politiķi un ekonomisti. Tādēļ politikas veidotāju prioritātei tuvākajā laikā jābūt tieši nevienlīdzības un sociālās atstumtības mazināšanai un sociālas politikas precīzākai mērķēšanai, lai sniegtais atbalsts un palīdzība sasniedz tieši tās iedzīvotāju grupas, kam tas nepieciešams. Tāpat jāturpina uzsāktā minimālās algas palielināšana, domājot arī par stabilu atalgojuma pieaugumu privātajā sektorā strādājošajiem.

Raugoties uz jaunākajiem barometra datiem, redzam, ka vairākums Latvijas iedzīvotāju aizvadīto gadu kopumā atzinuši par veiksmīgu un arī nākotnē raugās apņēmīgi un pozitīvi. Tāpat ļoti nozīmīgi, ka aizvadītā gada valsts lielāko panākumu topa augšgalā iedzīvotāji minējuši valsts aizsardzības stiprināšanu. Svarīgi, ka, lai arī dzīvojam nemierīgos laikos, kad visu pasauli un arī mūsu reģionu apdraud nestabila ģeopolitiskā situācija, Latvijas iedzīvotāji savā personīgajā un mūsu valsts kopīgajā nākotnē skatās ar pārliecību un optimismu.

Arī nākotnē galvenais politiķu uzdevums būs pierādīt, ka spējam sargāt Latvijas iedzīvotāju drošību gan no iekšējiem satricinājumiem, gan ārējiem apdraudējumiem, darīt to gudri un pārdomāti, nepadodoties postošajām populisma tendencēm, lai turpmāk aizvien vairāk Latvijas iedzīvotāju varētu teikt, ka šis gads viņiem ir bijis veiksmīgāks par iepriekšējo.

Aldis Baumanis, Biznesa augstskolas Turība Valdes priekšsēdētājs

„Baltic International Bank Latvijas barometra” veikto pētījumu rezultāti vienmēr ir interesanti un saistoši. Šajā gadījumā, manuprāt, vispatīkamākais ir tas, ka sabiedrība, neskatoties uz masu informācijas līdzekļu regulāro žēlošanu, cik viss ir slikti, nav zaudējusi optimismu. Ja 40% no aptaujātajiem paredz, ka jaunais, 2017.gads būs veiksmīgāks nekā aizejošais, bet gandrīz sešreiz mazāks skaits, tikai 7% uzskata, ka nākošais gads būs neveiksmīgāks, tad patiešām varam drošu skatu raudzīties nākotnē. Sabiedriskā doma un sabiedrība kopumā uzskata, ka varam dzīvot labāk, un tas ir būtisks un nepieciešams priekšnoteikums, lai situācija uzlabotos.

Situācijā, kad iepriekšējie pētījumi ir parādījuši izglītības nozīmību sabiedrības acīs, zināmas pārdomas izraisa izglītības un zinātnes ministra atrašanās Ziemassvētku vecīša žagaru pelnītāju topa pašā augšgalā. Šāds sabiedrības vērtējums, manuprāt, ir ļoti nopietns signāls visiem izglītības politikas veidotājiem un noteikti ir saistāms ar vairāku pēc būtības vajadzīgu, bet galīgi nepārdomātu projektu izteikšanu publiskajā telpā. Kā viena no tādām noteikti ir minama ideja par mācību uzsākšanu no sešu gadu vecuma, kas patiešām ir šobrīd pasaulē raksturīga tendence, un pašlaik lielākā daļa pasaules valstu saskaņā ar Pasaules bankas datiem uz tādu arī ir pārgājušas. Tomēr šādu soli nedrīkst spert bez atbilstošas mācību metodikas izstrādes, skolotāju sagatavošanas, mācību telpu, inventāra un materiālu nodrošināšanas. Tai skaitā nepieciešama skolotāju asistentu skaita sagatavošana, jo ir jāņem vērā, ka attīstības līmeņa atšķirības būs lielākas nekā septiņgadīgajiem.

Līdzīgi kā ideja par sešgadīgajiem pēkšņi parādījās, satricināja sabiedrību un pazuda arī vairāki citi pseidoprojekti gan par pēkšņu skolu tīkla mainīšanu, gan mācību gada pagarināšanu u.t.t.. Faktiski tas viss nodara būtisku kaitējumu Latvijas izglītības sistēmas attīstībai, jau sākotnēji diskreditējot virkni nepieciešamu pārmaiņu izglītības sistēmā un tādejādi apgrūtinot to veikšanu nākotnē. Patiesībā šo iepriekš pieminēto žagaru bunti par pēdējo gadu radīto sajukumu ir nopelnījis nevis ministrs viens pats, bet gan izglītības politikas veidotāji pa visiem kopā. Atliek vien cerēt, ka žagari būs veicinājuši domāšanu un politisko atbildību

sabiedrības priekšā par šo sabiedrības attīstībā tik ārkārtīgi nozīmīgo jomu un nākamais gads šai ziņā tiks aizvadīts gudrāk un pārdomātāk.

Maranda Behmane, Centrālās statistikas pārvaldes Sociālās statistikas departamenta direktore

Kopumā 46% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju 2016.gada novembrī atbildēja, ka 2016.gads Latvijai ir bijis veiksmīgs. Šādu pozitīvu vērtējumu varēja sekmēt fakts, ka pašlaik vērojams dzimstības pieaugums, kuram skaidrojums varētu būt meklējams aptuveni 30 gadu pagātnē, kad dzimstība pārsniedza 40 tūkstošus bērnu gadā. Tajā laikā dzimušās meitenes pašlaik ir sasniegušas aptuveni 30 gadu vecumu, kad mūsdienās visbiežāk sievietes veido ģimenes un kļūst par māmiņām. Raugoties pēc dzimšanas secības, pirmā bērna dzimšana procentuāli samazinās, bet, mazinoties krīzes sekām un pieaugot atbalstam vairāku bērnu ģimenēm, turpinās otro un trešo bērnu dzimstības pieaugums. Turklāt pēdējos gados Latvijā turpinās bezdarba līmeņa samazināšanās un tuvināšanās EU 28 vidējam līmenim – starpība starp EU 28 bezdarba līmeni un Latvijas bezdarba līmeni ir mazāka par vienu procentpunktu (vecuma grupā 15-74 gadi).

Aplūkojot stratēģijā “Eiropa 2020” Latvijai izvirzīto mērķu izpildi, var secināt, ka pēdējos gados nodarbinātības līmenis iedzīvotājiem 20-64 gadu vecumā ir ļoti tuvu izvirzītajiem mērķim – 73%, līdz tam trūkst tikai nepilna procentpunkta. Divu stratēģijas “Eiropa 2020” rādītāju, kas raksturo iedzīvotāju izglītību, mērķi jau ir sasniegti: rādītājs par 18-24 gadus veciem jauniešiem, kas pārtraukuši mācības, pēdējos gados ir noslīdējis zem 10%, kas bija noteikts kā mērķis. Savukārt rādītājs par augstāko izglītību 30 -34 gadus veciem iedzīvotājiem, kur Latvijai izvirzītais nosacījums ir sasniegt 34 -36%, ir izpildīts un stabili pārsniegts.

Pēdējo gadu laikā ir ievērojami samazinājies dziļai materiālai nenodrošinātībai pakļauto¹ iedzīvotāju īpatsvars: no 24,0 % 2013. gadā līdz 19,2 % 2014. gadā un 16,4 % 2015. gadā. Jāatzīmē, ka Latvija ir valstu skaitā, kurās pēdējo gadu laikā bijis visstraujākais to cilvēku īpatsvara samazinājums, kuri bija pakļauti nabadzības vai sociālās atstumtības riskam.

Arvien optimistiskāk tiek vērtētas iespējas segt nepieciešamos ikdienas izdevumus. 2015. gadā 17,0 % mājsaimniecību apgalvoja, ka nepieciešamos ikdienas izdevumus sedz samērā viegli (par 5,6 procentpunktiem vairāk nekā 2013. gadā). Savukārt mājsaimniecību īpatsvars, kurām bija ļoti grūti segt ikdienas izdevumus, samazinājās no 27,0 % 2013. gadā līdz 16,9 % 2015. gadā.

2016. gada novembrī 35% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju atbildēja, ka 2016.gads Latvijai ir bijis neveiksmīgs. Viņu viedokli varēja ietekmēt Latvijas ekonomiskās izaugsmes palēninājums, salīdzinoši zemie izdevumi veselības aprūpei un sociālajai aizsardzībai. Turklāt jāatzīmē, ka valstī vēl arvien ir negatīvais dabiskais pieaugums (t.sk. palielinās mirstības rādītāji, iedzīvotājiem novecojot), joprojām būtiski nesamazinās emigrantu plūsma u.c..

Pēc Barometra aptaujas datiem 72 % no aptaujātajiem iedzīvotājiem 2017. gadā vēlas sagaidīt vairāk naudas savā makā. CSP dati liecina, ka, lai gan 2016. gadā vidējā alga valstī turpināja augt, tās gada pieauguma temps ir samazinājies. Vērtējot strādājošo iedzīvotāju izredzes palielināt savus ienākumus, nākamgad varētu būt neliels algu pieaugums, un strādājošo iedzīvotāju pirktspēja 2017. gadā turpinās mēreni augt, ja vien to neietekmēs straujš patēriņa cenu kāpums vai negatīvas izmaiņas darba nodokļu jomā.

Latvijas barometra pētījuma rezultāti rāda, ka gada laikā iedzīvotāju vērtējums par iespēju atrast labu darbu arī nedaudz uzlabojies, taču joprojām ir negatīvs. Iespējas atrast labu darbu 62 % iedzīvotāju vērtē kā kritisku, bet 27% kā viduvēju. Par labu darbu no potenciālo darba ņēmēju puses parasti tiek uzskatīts tāds, kur par ieguldīto darbu var saņemt atbilstošu atalgojumu, kaut gan svarīgi ir arī citi faktori, piemēram, darba laika režīms un darba vide, papildu bonusu. Tātad diezgan augsto kritisko vērtējumu ietekmēja ne tikai pieejamo vakanču skaits, bet arī piedāvātais atalgojums. Piedāvāto vakanču skaits 2016. gada 3. ceturksņa beigās bija 14,1 tūkst. jeb vidēji viena vakance uz 7 bezdarbniekiem. Pēc šī rādītāja Latvija ierindojas 11. vietā no 24 valstīm, kuru vakanču dati ir salīdzināmi.

Darba atrašanas izredžu vērtējuma indeksa kritumu novembrī, salīdzinot ar oktobri, varētu skaidrot ar sezonālo ietekmi. Pēc Nodarbinātības valsts aģentūras datiem, kur informācija tiek apkopota katru mēnesi, piedāvāto vakanču skaits kā katru gadu gada pēdējos mēnešos pakāpeniski samazinās. CSP apkopotā informācija arī liecina, ka 2016. gada 3. ceturksnī brīvo darbvieta skaits ir samazinājies, salīdzinot ar iepriekšējo periodu.

¹ Dziļā materiālā nenodrošinātība raksturo personas, kurām piemīt vismaz četras no šādām materiālās nenodrošinātības pazīmēm: finansiālu iespēju trūkums 1) segt komunālos maksājumus, iri vai atmaksāt kredītu, 2) finansiāli atļauties uzturēt mājokli siltu, 3) segt pēkšņus, neparedzētus izdevumus no pašu līdzekļiem, 4) ēst gaļu, putnu gaļu vai zivis katru otro dienu, 5) katru gadu vienu nedēļu doties brīvdienās ārpus mājām, 6) lietot savām vajadzībām vieglo auto, 7) veļas mazgājamo mašīnu, 8) krāsu televizoru, 9) telefonu.

2016.gada decembris

Jānis Grasis, Banku augstskolas asociētais profesors

Man 2016. gads visvairāk paliks atmiņā ar vislielāko haosu, kas jebkad redzēts, pieņemot jauno valsts budžetu. Tāpēc visvairāk žagaru, manuprāt, ir pelnījis Ministru kabinets, un jo īpaši finanšu ministre Dana Reizniece – Ozola, kas savām rokām atnesa slikti sagatavotu un neizvērtētu valsts budžeta likumprojektu paketi uz Saeimu. Pārsteidz ministriju ierēdņu nespēja analizēt plānotās izmaiņas. Sanāk, ka Ventspils mērs Aivars Lembergs ir spējīgāks ekonomists par ministriju ierēdņiem kopā, jo, atvedis savus aprēķinus uz vienkāršām lapiņām, spēja pārliecināt Ministru prezidentu mainīt nepārdomātos likumu grozījumus. Pārsteidz, ka tieši Ministru prezidents, nevis finanšu ministre vadīja kļūdu labošanu. Finanšu ministre vienkārši pamuka malā....

Var piekrist "Baltic International Bank Latvijas barometra" aptaujātajiem cilvēkiem, ka uzslavas ir pelnījis Valsts prezidents. Ja sava prezidēšanas sākumā viņš pārāk aizrāvās ar sporta un citiem pasākumiem, modes demonstrēšanu, tad, jāatzīst, ka pēc slimības pārvarēšanas mums ir pavisam cits Valsts prezidents. Viņš ir distancējies no saviem bijušajiem politiskās savienības biedriem un paudis skaudru kritiku gan par valsts nespēju iekasēt nodokļus, vismaz Igaunijas līmenī, gan par likumdošanas procesa zemo kvalitāti, gan par G.Trukšņa epopeju, gan par haosu budžeta pieņemšanā. Jācer, ka viņam būs veselība un spēks tā turpināt arī Jaunajā gadā!

Vai nākamais gads būs labāks? No valsts attīstības diez vai, jo diemžēl gan Ministru kabinets, gan Saeima īpaši neizceļas ar intelektuālo potenciālu, ko labi pierādīja valsts budžeta pieņemšanas process. Daudz ko izšķīrs arī valdības darbs pie potenciālām pārmaiņām valsts nodokļu politikā. Taču valsts pilsoņi ar savu aktīvu darbu paši var veidot labāku nākotni. Galvenais, lai valsts nepieņem jaunus nepārdomātus lēmumus!

Valts Kalniņš, Sabiedriskās politikas centrs "Providus" pētnieks

Kaut visbiežāk par 2016. gada sasniegumiem "Baltic International Bank Latvijas barometra" pētījumā ļaudis uzskata sporta uzvaras, lielāko Ziemassvētku dāvanu var gaidīt Valsts prezidents Raimonds Vējonis, kamēr tikai seši procenti to būtu gatavi piešķirt basketbolistam Kristapam Porziņģim. Domājams, ka šajā izvēlē no svara bijusi simboliskā nozīme, ar ko saistās prezidenta postenis. Konkrēti nopelni ir viena lieta, bet pasniegt dāvanu valsts galvai tomēr kopumā skan labāk (turklāt Valsts prezidentu visi zina).

Arī vairāku konkrētu jomu vērtējumā iedzīvotāji 2016. gadā bijuši kritiskāki nekā pērn, kas tomēr neliedz 2016. gadu biežāk vērtēt kā veiksmīgu nekā neveiksmīgu. Turklāt paliela daļa (40%) uzskata, ka 2017. gads būs vēl veiksmīgāks. Tātad, neraugoties uz ļoti izplatīto sliekšmi sūkstīties par teju vai visu, kas Latvijā notiek, iedzīvotāji tomēr nav neglābjami pesimisti. Cerams, ka šis fona optimisms sniedz sabiedrībai nepieciešamo mentālo pamatu, lai saņemtos un arī pavisam reāli dažādās jomās sasniegtu uzlabojumus. Tāds arī varētu būt Jaunā gada novēlējums – lai gadu mijas cerīgie sentimentu pārvērstos konkrētos noskaņojuma indeksu uzlabojumus nākamgad!

Oļegs Krasnopjorovs, Latvijas Bankas Monetārās politikas pārvaldes galvenais ekonomists

Ja vēlaties uzzināt, ko Latvijas sabiedrība uzskata par lielāko 2017. gada draudu, nav nepieciešams rīkot aptaujas. Pietiek ieskatīties mediju virsrakstos, un viss kļūst skaidrs. Pirms gada virsrakstos dominēja bēgļi, un sabiedrisko domu aptaujās lielākie draudi tika asociēti tieši ar nelegālajiem imigrantiem. Toreiz [teicu](#), ka, ja dažu simtu bēgļu iebrukšana rada tik būtisku rezonansi, tas atspoguļo mūsu neticību līdzpilsoņos – reālā problēma ir Latvijas sabiedrības irdenums, nevis bēgļi. Lai gan bēgļu problemātika no mediju virsrakstiem pazuda, reālā problēma – sabiedrības irdenums – joprojām paliek un tikai gaida nākamo izaicinājumu. Pašlaik mediji bieži raksta par ekonomikas lejupslīdi, un tieši tā nu ir kļuvusi par nākamā gada lielāko Latvijas draudu (vismaz iedzīvotāju skatījumā) "Baltic International Bank Latvijas barometra" pētījumā. Un tāpat kā pirms gada arī šoreiz atļaušos nepiekrist Latvijas sabiedrības vairākumam.

Ekonomikas lejupslīde – tas ir vakardienas notikums. Vakardienas notikumus var pieņemt vai nepieņemt, bet baidīties no tiem ir bezjēdzīgi. Eiropas Savienības (ES) fondu plūsmu pārrāvums samazināja 2016. gada investīcijas un būvniecību par piektdaļu, kas automātiski iedzina valsti tehniskajā recesijā. Vai tas liecina, ka Latvijas ekonomika nespēj augt bez ES fondu "piešprices"? Nebūt ne – ES fondiem nav vērā ņemamas ilgtermiņa ietekmes uz ekonomikas izaugsmes tempu. Nedaudz vienkāršoti – 1% no šī gada ienākumiem tiek pārnesti uz nākamo gadu, proti, 2016. gadā iekšzemes kopprodukts (IKP) pieauga par 1 procentpunktu lēnāk augstās bāzes dēļ, savukārt 2017. gadā pieaugs par 1 procentpunktu straujāk zemas bāzes dēļ, un tas ir arī viss stāsts. Tādējādi 2016. gada ekonomikas lejupslīde noteikti nevar būt 2017. gada lielākais drauds.

Par ko tad ir jāsatraucas? Ir vērts satraukties tikai par lietām, kas ir būtiskas un kuras mēs varam mainīt. Viena no šādām lietām ir zema ekonomikas izaugsme ilgtermiņā. Attīrot IKP ciparu no ES fondu svārstībām, IKP pieauguma temps ir diezgan stabils – aptuveni 2% gadā². Tik lēns attīstības temps nav pietiekams, lai Latvija pārskatāmā nākotnē sasniegtu Rietumeiropas dzīves standartus. Panākt īslaicīgu ekonomikas uzrāvienu ir viegli, un to mēs jau pieredzējām "gāzi grīdā" politikas laikmetā, tomēr pārticības sniegavīrs tikpat ātri izkūst, mainoties gadalaikam. Savukārt veicināt ilgtermiņa IKP pieauguma tempu ir ārkārtīgi grūts un nepateicīgs darbs – strukturālām reformām (piemēram, valsts pārvaldē, tieslietās, izglītībā un veselības aprūpē) vienmēr kāds pretosies, bet panākumi nebūs jūtami uzreiz. Piemēram, dažas papildu procenta desmitdaļas pie IKP pieauguma tempa būs jūtamas vēlētāju naudas makos vien pēc dažiem gadiem. Tāpat - arī sakārtojot veselības aprūpi, dzīves ilgums nevar uzreiz pieaugt par 10 gadiem. Un tomēr tieši no strukturālo reformu veikuma ir atkarīgs tas, vai dzīves kvalitāte Latvijā tuvosies Rietumeiropas standartiem vai arī iestigsim vidējā ienākumu slazdā. Ļoti negribētos tur iestigt, jo tas būtu uz ilgu laiku. Klasisks piemērs vidēja ienākuma slazdam ir Portugāle: ienākumu līmenis par 40% atpaliek no Vācijas rādītāja – tikpat, cik pirms paaudzes.

Manuprāt, sliktākais scenārijs būtu šāds. Nākamgad ciklisku faktoru dēļ (piemēram, būtiski pieaugot ES fondiem) IKP izaugsmes temps būtiski paātrinās un pārsniedz 3%. Tad visi nomierinās – ekonomikas lejupslīdei pazūdot no mediju virsrakstiem, reformu īstenošana nebūs pieprasīta. Un tad politiķi reālās reformas vai nu atliks, vai arī par tādām dēvēs kosmētiskus uzlabojumus (piemēram, finansējuma pārdali). Reālā problēma – zema ilgtermiņa izaugsme (ap 2%) – nekur nepazūd, bet sabiedrībai tas kļūs acīmredzami ne agrāk, kad nāks nākamā cikliskā lejupslīde. Tādējādi vēl daži gadi tiks izniekoti.

Andris Račs, astrologs

Sabiedrības noskaņojumu ietekmē dažādi cikli. Līdz 2016.gadam pagāja 7 gadi kopš zemākā krituma 2009. gadā, tādēļ sabiedrība izjuta zināmu apjukumu, kurš izpaudās arī "Baltic International Bank Latvijas barometra" jautājumu vērtējumā un dažos parametros ir nedaudz krities, salīdzinot ar 2015. gadu.

Es nodalītu divas pozīcijas:

- 1) Ģimenes situācijas vērtējums ir salīdzinoši pozitīvs, kas liecina, ka reālā situācija ir labāka;
- 2) Viedoklis par situāciju valstī ir sliktāks, manuprāt, sociālo tīklu iespaidā, jo 2016. gadā ir kļuvis moderni visu kritizēt. Domāju, ka to varēja novērst, valdībai veidojot pareizu komunikāciju ar sabiedrību.

Mana prognoze 2017.gadam Latvijā ir mēreni pozitīva. Ja aprēķini tiktu veikti uz reālo Latvijā dzīvojošo skaitu, tad iekšzemes kopprodukta pieaugums uz vienu iedzīvotāju pieaugs vairāk nekā vidēji Eiropā.

---

² No IKP atskaitīju dažas būvniecības apakšnozares, kas ir būtiski atkarīgi no ES fondu svārstībām un administratīviem lēmumiem – inženierbūves (ceļi, tilti, elektrotīkli), kā arī atsevišķas nedzīvojamās ēkas (piemēram, skolas, bibliotēkas un slimnīcas).

„Baltic International Bank Latvijas barometra” aptaujas tehniskā informācija

PĒTĪJUMA VEICĒJS	Pētījumu centrs SKDS
ĢENERĀLAIS KOPUMS	Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 74 gadiem
PLĀNOTĀS IZLASES APJOMS	1000 respondenti (ģenerālajam kopumam reprezentatīva izlase)
SASNIEGTĀS IZLASES APJOMS	1007 respondenti
IZLASES METODE	Stratificētā nejaušā izlase
STRATIFIKĀCIJAS PAZĪMES	Administratīvi teritoriālā
APTAUJAS VEIKŠANAS METODE	Tiešās intervijas respondentu dzīves vietās
ĢEOGRĀFISKAIS PĀRKLĀJUMS	Visi Latvijas reģioni (130 izlases punkti)
APTAUJAS VEIKŠANAS LAIKS	No 05.11.2016. līdz 16.11.2016.

SASNIEGTĀS IZLASES SALĪDZINĀJUMS AR IEDZĪVOTĀJU STATISTIKU

	Respondentu skaits izlasē (%) pirms svēršanas	Respondentu skaits izlasē (%) pēc svēršanas*	LR IeM PMLP Iedz. reģ. dati uz 21.01.2016.
KOPĀ	100.0	100.0	100.0
REĢIONS			
Rīga	32.6	32.7	32.7
Pierīga	18.1	18.1	18.1
Vidzeme	9.6	10.0	10.0
Kurzeme	13.1	12.8	12.8
Zemgale	12.1	12.1	12.1
Latgale	14.5	14.4	14.4
DZIMUMS			
Vīrieši	44.1	47.8	47.8
Sievietes	55.9	52.2	52.2
TAUTĪBA			
Latvieši	58.5	58.7	58.7
Citi	41.5	41.3	41.3
VECUMS			
18 - 24 g.v.	11.0	10.3	10.3
25 - 34 g.v.	20.6	20.9	20.9
35 - 44 g.v.	18.1	18.9	18.9
45 - 54 g.v.	19.6	19.1	19.1
55 – 74 g.v.	30.8	30.8	30.8
STATUSS			
Strādājošie	65.5	66.1	
Nestrādājošie	34.5	33.9	
IZGLĪTĪBA			
Pamatizglītība	10.0	10.0	
Vidējā, vidējā profesionālā	61.4	61.5	
Augstākā	28.6	28.4	
PILSONĪBA			
LR pilsoņi	86.3	86.3	
Respondenti bez LR pilsonības	13.7	13.7	

*Dati tika svērti pēc pazīmēm: reģions, tautība, dzimums, vecums.

„Baltic International Bank Latvijas barometra” aptaujā izmantotā anketa

I DAĻA - INDIKATORI

N1. Vai, Jūsaprāt, situācija Latvijā kopumā attīstās pareizā vai nepareizā virzienā?

Pareizā	1
Nepareizā	2
Grūti pateikt/ NA	8

N2. Kā Jūs šobrīd vērtējat Latvijas valdības darbu? Vai Jūs ar to esat...

Pilnībā apmierināts	1
Drīzāk apmierināts	2
Drīzāk neapmierināts	3
Pilnībā neapmierināts	4
Grūti pateikt/ NA	8

N3. Kā Jūs novērtētu pašreizējo Latvijas ekonomikas stāvokli? Vai, Jūsaprāt, tas ir...

Ļoti labs	1
Drīzāk labs	2
Viduvējs	3
Drīzāk slikts	4
Ļoti slikts	5
Grūti pateikt/ NA	8

N4. Vai, Jūsaprāt, Latvijas ekonomikas situācija šobrīd kopumā uzlabojas, nemainās vai arī pasliktinās?

Uzlabojas	1
Pasliktinās	2
Nemainās	3
Grūti pateikt/ NA	8

N5. Domājot par Latvijas ekonomikas stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju tas, Jūsaprāt, visdrīzāk būs...

Ievērojami uzlabojies	1
Nedaudz uzlabojies	2
Nebūs mainījies	3
Drīzāk pasliktinājies	4
Ievērojami pasliktinājies	5
Grūti pateikt/ NA	8

N6. Kā Jūs novērtētu savu/ savas ģimenes pašreizējo finansiālo stāvokli? Vai, Jūsaprāt, tas ir...

Ļoti labs	1
Drīzāk labs	2
Viduvējs	3
Drīzāk slikts	4
Ļoti slikts	5
Grūti pateikt/ NA	8

N7. Domājot par Jūsu un Jūsu ģimenes materiālo stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju tas, Jūsaprāt, visdrīzāk būs...

Ievērojami uzlabojies	1
Nedaudz uzlabojies	2
Nebūs mainījies	3
Drīzāk pasliktinājies	4
Ievērojami pasliktinājies	5
Grūti pateikt/ NA	8

N8. Kādas, Jūsaprāt, šobrīd kopumā ir iespējas Latvijā atrast labu darbu? Vai, Jūsaprāt, tās ir...

Ļoti labas	1
Drīzāk labas	2
Viduvējas	3
Drīzāk sliktas	4
Ļoti sliktas	5
Grūti pateikt/ NA	8

II DAĻA – GADA KOPSAVILKUMS UN PROGNOZES

X1. Vai, Jūsaprāt, 2016.gads kopumā Latvijai ir bijis veiksmīgs?

Ļoti veiksmīgs	1
Drīzāk veiksmīgs	2
Drīzāk neveiksmīgs	3
Ļoti neveiksmīgs	4
Grūti pateikt/ NA	5

X2. Vai 2017.gads, Jūsaprāt, Latvijai kopumā būs veiksmīgāks nekā 2016.gads?

Ievērojami veiksmīgāks	1
Nedaudz veiksmīgāks	2
Tāds pats kā 2016.gads	3
Nedaudz neveiksmīgāks	4
Ievērojami neveiksmīgāks	5
Grūti pateikt/ NA	8

X3. Kuri no zemāk uzskaitītajiem, Jūsaprāt, ir Latvijas 3 lielākie sasniegumi 2016.gadā?

(Izsniegt kartīti X3! Atzīmēt līdz 3 atbilžu variantiem!)

Latvijas ekonomikas attīstība	1
Māra Kučinska valdības darbs	2
Valsts aizsardzības stiprināšana	3
Latvijas paralimpiskās vienības sasniegumi Riodežaneiro	4
Valstij piesaistītas ārvalstu investīcijas	5
Skolotāju algu reforma	6
2017.gada budžets	7
Justa dalība Eiropā	8
Kristapa Porziņģa sasniegumi NBA	9
Eksporta apjomu palielināšanās	10
Latvijas start-up uzņēmumu panākumi (AirDog u.c.)	11
Latvijas pievienošanās Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijai (OECD)	12
Cits (norādīt!).....	13
2016.gadā veiksmju nav bijis	14
Grūti pateikt/ NA	98

X4. Kurās 3 jomās Jums personiski 2016.gadā ir bijuši lielākie panākumi? (Izsniegt kartīti X4! Atzīmēt līdz 3 atbilžu variantiem!)

Karjera	1
Materiālā labklājība	2
Sadzīves apstākļi	3
Veselība	4
Ģimene, attiecības, mīlestība	5
Izglītībā, jaunu prasmju iegūšana	6
Garīgā izaugsme, attīstība	7
Pašdisciplīna/ spēja sasniegt plānoto	8
Brīvais laiks, ar tā pavadīšanu saistītas lietas	9
Cits (norādīt, kas!)	10
Grūti pateikt/ NA	98

X5. Kādi 3 iekšējie un ārējie faktori, Jūsaprāt, visreālāk apdraudēs Latviju nākamgad?
(Izsniegt kartīti X5, atzīmēt līdz 3 atbilžu variantiem!)

Terorisms	1
Ārvalstu militāras darbības, iebrukums	2
Bēgļi, patvēruma meklētāji	3
Nelegālie imigranti	4
Ārvalstu ekonomiskās sankcijas	5
Globalizācijas sekas (ekonomiskā atkarība, viesstrādnieku ieplūšana u.c.)	6
Demogrāfiskās problēmas (piem., iedzīvotāju aizbraukšana, maza dzimstība)	7
Ekonomikas lejupslīde	8
Korupcijas uzplaukums	9
Iedzīvotāju savstarpējie konflikti (t.sk. etniskie)	10
Slikta, neprasmīga valsts pārvalde	11
Iedzīvotāju degradācija (piem., nevēlēšanās mācīties un strādāt, alkoholisms)	12
Noziedzība	13
Cits (norādīt, kas!)	14
Nekas neapdraudēs	15
Grūti pateikt/ NA	98

X6. Ko Jūs pats/-i visvairāk vēlētos sagaidīt 2017.gadā? (Izsniegt kartīti X6! Atzīmēt līdz 3 atbilžu variantiem!)

Vairāk naudas makā	1
Valsts institūciju darbības uzlabošanas	2
Pārceļšanos uz labāku mājokli	3
No Latvijas aizbraukušo atgriešanos	4
Savas veselības uzlabošanas	5
Došanas sapņu ceļojumā	6
Vairāk ārvalstu investīciju Latvijā	7
Sakārtotākus ceļus Latvijā	8
Panākumus savā biznesā (vai sava biznesa uzsākšanu)	9
Cits (norādīt, kas!)	10
Neko negaidu	11
Grūti pateikt/ NA	98

X7. Kurš sabiedrībā pazīstams cilvēks par šogad paveikto no Ziemassvētku vecīša būtu pelnījis žagarus?
Lūdzu, norādiet VĀRDU, UZVĀRDU un NODARBOŠANOS!

X8. Un kurš sabiedrībā pazīstams cilvēks šogad būtu pelnījis lielāko Ziemassvētku dāvanu? Lūdzu, norādiet VĀRDU, UZVĀRDU un NODARBOŠANOS!

Atbildes uz jautājumu „Kurš sabiedrībā pazīstams cilvēks par šogad paveikto no Ziemassvētku vecīša būtu pelnījis žagarus?”

Kārlis Šadurskis	14.3
Solvita Āboltiņa	12.7
Nils Ušakovs	5.2
Anda Čakša	2.3
Māris Kučinskis	2.3
Aivars Lembergs	1.9
Edgars Rinkēvičs	1.8
Guntis Belēvičs	1.5
Dana Reizniece-Ozola	1.4
Visa Saeima, deputāti	1.4
Gatis Truksnis	1.3
Artuss Kaimiņš	1.2
Visa valdība	1.2
Augusts Brigmanis	1.0
Dzintars Rasnačs	1.0
Jānis Dūklavs	0.9
Jaroslavs Streļčenoks	0.9
Kirovs Lipmans	0.8
Laimdota Straujuma	0.5
Jānis Reirs	0.5
Jānis Lāčplēsis	0.4
Uldis Augulis	0.4
Raimonds Vējonis	0.4
Juta Striķe	0.4
Ivars Godmanis	0.3
Tatjana Ždanoka	0.3
Jūlijs Krūmiņš	0.3
Rihards Eigims	0.3
Raimonds Bergmanis	0.2
Rihards Kozlovskis	0.2
Aigars Kalvītis	0.2
Imants Parādnieks	0.2
Ināra Mūrniece	0.2
Uģis Magonis	0.2
Ilze Viņķele	0.2
Vaira Vīķe-Freiberga	0.2
Donalds Tramps	0.2
Veiko Spolītis	0.2
Ināra Pētersone	0.2
Visi politiķi	0.2
Andris Piebalgs	0.1

Andris Ameriks	0.1
Valdis Dombrovskis	0.1
Uldis Sesks	0.1
Dzintars Zaķis	0.1
Vladimirs Kličko	0.1
Baraks Obama	0.1
Vladimirs Putins	0.1
Vladimirs Žirinovskis	0.1
Renārs Zeltiņš	0.1
Jānis Urbanovičs	0.1
Raimonds Graube	0.1
Nikolajs Puzikovs	0.1
Arvils Ašeradens	0.1
Didzis Ošenieks	0.1
Kārlis Seržants	0.1
Alfrēds Rubiks	0.1
Ainārs Šlesers	0.1
Andris Bērziņš (bij. Valsts prezidents)	0.1
Normunds Sējējs	0.1
Pēteris Dzalbe	0.1
Hilarija Klintonē	0.1
Andris Bulis	0.1
Aija Barča	0.1
Valts Pūce	0.1
Andris Rāviņš	0.1
Ārika Brencē	0.1
Dagnija Staķe	0.1
Elizabete Viļuma	0.1
Igors Roms	0.1
Ernests Bernis	0.1
Roberts Gobziņš	0.1
Inga Koļegova	0.1
Skaidrīte Ābrama	0.1
Stass Davidovs	0.1
Leonīds Salcevičs	0.1
Mārtiņš Bondars	0.1
Mārtiņš Bičevskis	0.1
Cita atbilde	1.3
Neviens	3.5
Grūti pateikt	32.3

Atbildes uz jautājumu „Un kurš sabiedrībā pazīstams cilvēks šogad būtu pelnījis lielāko Ziemassvētku dāvanu?”

Raimonds Vējonis	14.7
Nils Ušakovs	13.5
Kristaps Porziņģis	5.5
Raimonds Pauls	5.0
Aivars Lembergs	3.2
Raimonds Bergmanis	2.6
Artuss Kaimiņš	2.4
Māris Kučinskis	1.5
Anda Čakša	1.4
Dana Reizniece-Ozola	1.4
Jānis Streičs	1.4
Vaira Vīķe-Freiberga	1.2
Aigars Apinis	0.9
Intars Busulis	0.7
Dace Melbārde	0.6
Laima Vaikule	0.6
Aleksandrs Bartaševičs	0.4
Jānis Dūklavs	0.4
Solvita Āboltiņa	0.4
Viesturs Kairiņš	0.4
Aminata Savadogo	0.3
Dons	0.3
Ināra Mūrniece	0.3
Inguna Sudraba	0.3
Kristīne Opolais	0.3
Renārs Kaupers	0.3
Andrejs Ērglis	0.2
Lauris Reiniks	0.2
Justs Sirmāis	0.2
Andris Nelsons	0.2
Gatis Truksnis	0.2
Edgars Rinkēvičs	0.2
Zbigņevs Stankevičs	0.2
Māris Štrombergs	0.2
Laura Ikauniece-Admidiņa	0.2
Iveta Vējone	0.2
Rihards Kozlovskis	0.2
Sandis Ozoliņš	0.2
Juris Jansons	0.2
Guntis Bojārs	0.2
Kārlis Šadurskis	0.2
Elīna Garanča	0.2
Mārtiņš Bondars	0.2
Gunārs Upenieks	0.2
Andris Ameriks	0.1
Donalds Tramps	0.1
Valts Pūce	0.1
Vladimirs Putins	0.1
Uldis Augulis	0.1
Tatjana Ždanoka	0.1
Roberts Kīlis	0.1
Uģis Magonis	0.1

Iveta Strautiņa-Ušakova	0.1
Valdis Dombrovskis	0.1
Viktors Puziks	0.1
Jānis Lāčplēsis	0.1
Boriss un Ināra Teterevi	0.1
Andrejs Mamikins	0.1
Arvils Ašeradens	0.1
Antra Stafecka	0.1
Andris Bērziņš (bij. Valsts prezidents)	0.1
Ints Kuzis	0.1
Jānis Šmēdiņš	0.1
Leonardo DiKaprio	0.1
Marija Naumova	0.1
Baraks Obama	0.1
Olga Dreģe	0.1
Oskars Bārtulis	0.1
Jakovs Rafalsons	0.1
Imants Lancmanis	0.1
Inese Galante	0.1
Ģirts Kesteris	0.1
Ainars Baštiks	0.1
Veronika Stepanova	0.1
Aivars Priedols	0.1
Alvis Hermanis	0.1
Andris Rāviņš	0.1
Artūrs Pumpurs	0.1
Arvis Reiks	0.1
Reinis Nitišs	0.1
Mairis Briedis	0.1
Daiga Dadzīte	0.1
Uldis Urtāns	0.1
Dzintars Čtča	0.1
Ēriks Žagars	0.1
Andrejs Sipailo	0.1
Guna Zariņa	0.1
Gunārs Meijers	0.1
Krišs Lipsbergs	0.1
Ilga Kreituse	0.1
Ilmārs Rimšēvičs	0.1
Ilja Gerčikovs	0.1
Inga Ābele	0.1
Intars Rešetins	0.1
Ivars Kalniņš	0.1
Jānis Baiks	0.1
Jānis Naglis	0.1
Ilze Cīrule	0.1
Ivars Seleckis	0.1
Alla Sigalova	0.1
Leonīds Loginovs	0.1
Leonīds Salcevičs	0.1
Edgars Bergs	0.1

Turpinājums nākamajā lpp.

Turpinājums.

Maksims Voroneckis	0.1
Monvīds Švarcs	0.1
Madara Palameika	0.1
Rebeka Koha	0.1
Rihards Eigims	0.1
Anastasija Grigorjeva	0.1
Raimonds Elbakjans	0.1
Vladislavs Nastavševs	0.1
Raimonds Čudars	0.1
Skaidrīte Valaine	0.1
Dainis Dukurs	0.1
Uģis Mitrevics	0.1
Vladislavs Bojarūns	0.1
Ilze Jaunalksne	0.1
Diāna Dadzīte	0.1
Cita atbilde	1.8
Neviens	3.6
Grūti pateikt	24.2

Papildu informācija:

Teika Lapsa

“Baltic International Bank” Korporatīvās komunikācijas vadītāja

Tālr. 29161561

e-pasts: teika.lapsa@bib.eu